

Arkadaşım Şevket Rado'ya çok kıymet verenlerdendir. Takdir edildiğini, kendisini şahsan ve yazısıyla tanyanlardan iştir durum. Fakat onda bilhassa bulduğum meziyet şudur: Şevket, otuzuna varmadan hayli uzak bulunmasına rağmen, kırındaki bir insanın kemalini gösterir.

Mensup bulunduğu genç nesli sever; hattâ sütunlarda nesiltaşlarının avukatlığına dahi yapar. Eskilerce onun biricik zaafı budur. Fakat itiraf etmeli ki, müdafilikte fuzulî avukatlık derecesine varmıyor.

Netekim, İstanbul dışından bize yolladığı son yazısında, bir edebiyatçı tipini mevzu bahis etmişti.

Öyle bir genç şair ki, şair değil de âdetâ siyasi... Hattâ, intihap müca-desine çıkmış bir demokrat fırka mebus namzedi... Ona selâm, buna hulûs çağırıyor; neymiş? Kendisine: — Aman ne şair... Ne istidad! — dedirtcek...

Fakat samimiyetle hareket eden Şevket, — dersini bilmiyen cahil talebeyi sınıfta döndüren hakkaniyetli bir mümeyyiz ciddiyetle — notunu vermiş:

— Filanca şair değildir! — demiş. Vay efendim, bu yaftayı yapıştıran o mu? Artık genç şair de, selâmı sabahı kesmiş...

Meşhur fikradır.

Padişahın biri kötü kötü şürler yazarıymış. Devrin sultanşüuresine göstermiş; bir sabır, iyi sabır! Nihayet sanat gayreti galeyana gelip: — Olmuyor efendimiz!

Egerci vezn nedared velik mani nist!

— Sensin bu küstahlığı eden ha..

Haydi yakalayın şunu atın zindana!

Atmışlar zindana amma, padişah edebiyat meraklısı. Yazar dururmuş.

— Du şunları da göstereyim...

diye sairi hapishaneden getirtmiş.

Okumuş.

Adamcağız, o karanlık, rüccanda, yerde bazar olmasına rağmen, davranmış. Kapiya doğu batıya...

— Nereye yahu? yarısı düşür-

— Ben vâziran akşamına ka-

efendide tahrir edilen tayyareler

ceğibere, Sovyet kuvvetleri 1,811

are kaybetmiştir. Aynı gün Al-

ya hava kuvvetleri yalnız 35 tay-

2. e kaybetmiştir.

Şark Alman ordusu 22 haziran

du sabahı geniş bir cepheye hudu-

mekeceği ve tahşütlerini bitirme-

nan ortolan Sovyet ordusu terribatı-

na dutta teına dalmıştır. Düşmanın

lar kısmen ettiği kuvvetli istihkâm-

tır. Sovyet ordusu ilk günde yarım-

kabil taarruzları en zayıf ta-

akim kalmıştır. Alman hava kuvvet-

lerinin bu muharebelerde şanlı his-

sesi vardır.

Zaptedilen kaleler

3. 23 haziranda düşman taarruz

kollarımızın başlarına fevkalâ-

de şiddetli mukabil taarruzlarda bu-

lunmuştur. Düşmanla boy ölçüşen

Alman askeri, muzafer olmuştur.

Bütün Sovyet teşebbüsleri püskürtül-

müştür ve bunun içinde cephenin

bazı muntakalarında şiddetli ve

kanlı göğüs göğüse çarpışmalar ol-

muştur.

Grodno kalesine taarruz edilmiş

ve şiddetli bir muharebeden sonra

kale zaptedilmiştir.

Düşman hava kuvvetlerinin 23

haziranda da uğradığı zayıf fevkalâ-

de ağır olmuştur. Aynı günün ak-

şamı bir evvelki gündenbergi tahrir

edilen Sovyet tayyarelerinin sayısı

2,582'e baliğ olmuştur.

Bres - Litovsk kalesine, Alman

topçusunun malik olduğu en kuv-

vetli fâhlarla taarruz edilmiş ve

kale zaptedilmiştir. Düşmanın

bu son kalesi de 24 haziranda hü-

cumla alınmıştır.

Alman ilerleyişi Vilno ve Kovno-

ya varmıştır. Aynı gün içinde bu iki

şehir de alınmıştır.

Tank muharebeleri

4. Alman ileri hareketini durdur-

mak için Sovyet ordusu sayısız

tanklarla taarruz ederek gerileri-

meze irtibatımızı kesmek veya üze-

mak teşebbüsüne olan çenberleri kır-

mak teşebbüsüne bulunmuştur.

Fakat Alman hücum arabaları, tank

harbederek, hava da fi bataryaları-

nın ve hava kuvvetlerinin yardımla-

tı ile muzaferane tutunmağa muvaf-

ak olmuştur. Düşmanın muaz-

zam yeni tankları da keza Alman

askerinin kahramanlığı ve silahları-

mızın evsafı karşısında nihayet mağ-

lûp olmuştur.

(Devamı sahife 7 sütun 4 de)

Ya
hazırda 5 kuruş

PAZARTESİ 30 Haziran 1941

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam matbaası

Yarın

sene bu

nizcilik

ları bu

min, h

şekilde

tertib

Bayr

na sa

huriet

Taksi

Beşikta

lecek, or

tuklar ir

Bayran

öğleden

önünde

Bayran

yarışları

da dem

eden büt

tilacaktı

Evvelk

rif Vekil

akşam A

Vekil,

diktan s

cek ve

kikatiyle

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

AKŞAM

BOL ÇEŞİD ve YENİ STİL
MOBİLYA
almak veya görmek isteyenler
Haraççı Kardeşler
LİMİTED ŞİRKETİ Salonlarını bir defa
gezmeğe tatmin edilirler.
İstanbul, Fincancılar, Rıza Paşa Yokuşu
No. 59/61/63. Telefon : 22060

Sovyetlere karşı Alman taarruz istikametlerini gösterir harita

Moskovaya giden heyet

İngiliz heyeti beş kişiden mürekkeptir

Londra 29 (A.A.) — Stafford Cripps'in bir İngiliz heyetle birlikte Moskovaya muvasalat ettiği dün öğrenilmiştir. Müşahidler, heyet azasının kimler olduğunu öğrenince, memnuniyetlerini ihtar etmişlerdir.

Heyet dahl bulunan general Ma-son Macfarlane 1937 senesinde Ber-linde atamiller olarak bulunmuş ve nazî ordusunu yakından tedkik et-miş imkânını bulmuştur. 52 yaşında olan bu general Alman askeri usul-lerini en iyi bilen İngiliz mütehassısla-rının biri olarak telâkki edilmekte-dir.

Heyetin diğer bir azası da Avus-tralyalı Volllen'dir. Bu subay da Mos-kova'da atamillerlik etmiştir.

Amiral Miles ile albay Ekham ve Cadbury dirayetleriyle maruf kimseler olup bundan evvelki vazifelerinin hepsinde tam muvaffakiyet göster-mek suretile temayüz etmişlerdir.

İngiliz heyetinin seyahatı halkın nazarı dikkatini celbetmiştir. Çünkü bu seyahat, düşman elindeki birçok erazi ile Rusyadan ayrılmış bulunan İngilizlerin hâlâ muvasala kolaylık-larına malik bulunduğunu göstermek-tedir.

Heyet şerefine bir ziyafet verildi

Moskova 29 (A.A.) — B. Molotov ta-rafından dün İngiliz heyeti şerefine verilen resmi kabulde B. Cripps'le B. Molotov tekrar konuşmuşlardır. İngiliz heyetinin azaları Sovyet ordu, donan-ma ve hava kuvvetleri seflerile Al-manyaya karşı yapılan mücadelede Sovyetler Birliğine yapılacak en seri yardımları görüşmek üzere şimdiden temasa gelmişlerdir.

Fin kıtaları

Bir grup, hududu geçerek Sovyet kuvvetlerine teslim olmuş

Moskova 29 (A.A.) — Finlandiya askerlerinden bir grup hududu geçe-rek Sovyet kuvvetlerine teslim olmuş-tur. Bu askerler Ruslara karşı harbet-mek istemediklerini söylemişlerdir.

Millî Şef Ankarada

Bisiklet ve at yarışlarını takib buyurdular

Ankara 29 (Telefonla) — Bugün An-karaya dönmüş olan Millî Şef İsmet İnönü bugün İpodromu şereflendirerek ilkbahar at koşularının sonucunu takib buyurdular ve koşulardan sonra da İpodromda niha-yetlenecek olan 100 kilometrelik bi-siklet yarışlarının neticesini görmek üzere tribünlerinde kaldılar. Bir müd-det sonra sporcular İpodroma geldiler. Bu yarışta Ankaradan Orhan Suda birinci, (iki saat 52 dakika 30 saniye) Eskişehirden Salih İkinci, Osman üçüncü geldi.

Millî Şefimiz sporculara iltifatta bulundular ve yarışların birincisi Or-han Suda'yı yanlarına alarak bir arada resim çekilmesine müsaade buyurdular.

Suriyede muharebe

Şam - Humus yolunda Nebek şehri işgal edildi

Kahire 29 (A.A.) — Suriyedeki müttefik kuvvetleri, Tüdmür'ün 100 ki-lometre cennubı garbisinde Saba Biyar'ı işgal etmişlerdir.

Şam muntakasında müttefikler Ce-belimazhar'ın bir kısmını işgal etmişlerdir.

27 haziranda, Sayda'nın 12 kilo-metre şimali şarkisinde kâin Şehim ve Mazbut zaptedilmiş ve 14 kilo-metre kada, şimalde Saadiye ve Esseyer işgal olunmuştur.

Kudüs 29 (A.A.) — Askerî sözcü demistir ki: İngiliz ve hür Fransız kuvvetleri Suriyede dinlenmeden üç haftadanberi yaptıkları ileri hare-keti sonunda büyük bir mukavemet-le karşılaşmışlar ve Beyrut istika-metinde ancak ağır terakkiler elde etmişlerdir. Maamafih müttefikler Şamın 50 kilometre şimali şarkisin-de, Şam - Humus yolunun yarısın-da bulunan ve sevkulceys ehemmi-yeti olan Nebek şehrini işgal etmişlerdir. Humus, Trablusşam, Halep demiryolları üzerinde anahtar kıy-meti olan bir şehirdir.

Şamın 20 kilometre kadar şimali garbisinde Cebeli mezar silsilesi bo-yunca muharebe devam etmektedir. Burada karşılıklı iki ordu sevkul-ceys ehemmiyeti olan tepeleri ele geçirmek veya müdafaa etmek için gayret etmektedirler.

Sovyetlere göre Almanlar her yerde geri püskürtülmüş

Sovyet tebliği şiddetli muharebeler cereyan ettiğini bildiriyor

Macar mütehassısları Sovyetlerin dum - dum kurşunları kullandıkları-rını tespit etmişler

Moskova 29 (A.A.) — Sovyet istihbarat bürosu tarafından nesredi-len tebliğ: Düşmanın motorlû un-surları, 28/29 gecesi ve 29 sabahı Minsk ve Lutsk bölgelerinde nüfuz teşebbüslerine devam etmişler, fakat düşman tank cüzütamlarına çok büyük kayıplar kaydettiren kitalarımız tarafıdan her yerde geri püskürtül-müşlerdir.

Minsk ve Baranomic bölgelerinde, piştır zırlı unsurlarla iltisak peydâ-sına gayret eden Alman piyadesi ile şimdi şiddetli muharebeler cereyan etmektedir. Kuvvetlerimiz Alman piyadesine muvaffakiyetle mukave-met etmekte, bir çok noktada muka-bil hücumlarda bulunmakta ve düş-mana ağır zayıf vermektedirler.

Lutsk bölgesinde, şiddetli muha-rebeler devam etmektedir. Hava kuvvetlerimiz, Alman tanklarına şid-detli darbeler indirerek düşmanın geriye püskürtülmesine geniş mik-yasta yardım etmektedir. Bu bölge-de düşmanın kayıpları ve bizim ka-yıplarımız tavazuh eylemektedir. Sovyet - Fir. hududunda, düşman, topçu ateşi müzaheretü ile bir çok taarruzi keşif hareketlerine teşeb-büs etmiştir. Bütün teşebbüsler püskürtülmüştür. Düşman hududumuzu geçmeye muvaffak olamamıştır.

Bütün diğer bölgelerden, kitaları-mız, düşmanın ilerileme teşebbüsle-rini muzaferane bir surette durdur-maktadır.

27 haziranda Finlandiya körfe-zinde bir düşman denizaltı gemisi batırılmıştır.

Sovyet esirleri Rumen hududunda

Berlin 29 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: Bolşevik esirlerini yüklü trenle. Rumen hududundaki istas-yonlara gelmiştir. Bolşevik askerle-rinin başlar, ustura ile traş edilmiş bulunmaktadır. Bu askerler, toprak renginde keten üniforma giymekte-dir.

Macar trenleri bombardıman edildi

Budapeşte 29 (A.A.) — Körös - Budapeşte ekspresine Sovyet tayya-releri tarafından yapılan taarruzda dum - dum kurşunlarının kullanılmış olduğu, mütehassıslar tarafından yapı-lan tedkikler neticesinde anlaşıl-mıştır.

Almanlar bir vapur daha batırdılar

Berlin 29 (A.A.) — Cumayı cu-martesiye bağlayan gece esnasında Alma-harp tayyareleri Hibau açık-larında 3000 tonlölülük bir düşman ticaret vapurunu batırmışlar ve aynı hacimde diğer bir vapuru top ateşle mühim surette hasara uğratmışlar-dır. Bu harekâtı yapan tayyareleri-miz Letonyahillerinde keşif uçuş-ları yapmağa memur kuvvetlerimize mensuplardır.

Dikkatler:

Nefaset ve ucuzluk rekoru

Bira sarfiyatı artmış. Bunun sebe-bini mevsimde arıyorlar. Belki. Fak-ta diğer ve esası sebep, biranın bu sene pek nefis olmasıdır. Bozulan malları tenkit ederken düzelenleri de medheteekten geri durmamalı-yız ki, bu işin âmili mevkünde olan-lara haksızlık etmiyelim.

Biracılığın muvaffakiyeti, devlet müstahillîğinin muvaffakiyeti ola-rak da dikkati çalptır: Türkiyenin nefaset ve ucuzluk rekoru kırılmış-tır.

Bilhassa her şeyin kötüleştiği, pa-halandı bir devirde..

BU SABAHKI TELGRAFLAR

Minsk ve Luckta büyük muharebeler devam ediyor

Sovyet tebliğine göre Alman zayıatı: 2500 tank, 1500 tayyare ve 30,000 esirdir

Sovyet zayıatı ise kendi tebliğlerine göre 850 tay-yare, 900 tank ve 15,000 kayıp ve esirden ibarettir

Moskova 30 (Radyo) — Finlân-diya cephesinde bütün Fin - Alman hücumları geri püskürtülmüş, mu-taarruzları kendi hatlarına sürül-müştür.

Daha cennapta Litvanyada Sov-yet orduları geri çekilişlerine de-vam ediyorlar. Rus ordularının geri ve yanlarına yapılan hücumlar bir netice vermemiştir.

Pripet bataklıklarının iki tarafın-da ve şimalde cereyan etmekte olan şiddetli tank muharebeleri Minsk'e kadar yaklaşmıştır.

Bu düşman tank hücumları dün durdurulmuş ve piyade kuvvetleri ile irtibatı kesilen düşman tankları müşkül bir mevkide düşmüştür. Al-man piyade kuvvetleri de durdurul-muştur.

Sovyet tayyareleri muvaffakiyetli çarpışmalar yapmışlar, Alman tank-larını ve motorlû vasıtalarını bom-bardıman etmişlerdir.

Pripet bataklıklarının cenubunda Luck muntakasında mekanize kuv-vetler arasında başlayan büyük mu-harebe devam ediyor. Alman hü-cumları püskürtülmüş ve düşmana ağır

Dün Geceki ve Bu Sabahki Habe

Harp tebliğleri

İngiliz tebliği

Kahire 29 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri: Orta Şark umumî karargâhının tebliği:

Dün, Suriyede, Tüdmür civarında kitalarımıza hücum etmekte olan Geln - Martin tipinde 6 Vichy tayyaresi, Amerikan tayyareleri kullanılmakla olan Avustralya hava kuvvetlerine mensup bir filotila tarafından muharebeye mecbur edilmiştir. Bu Avustralya filotilas, hiç bir kayıp vermeden, bu 6 düşman tayyaresinin altısını da alevler içinde düşürmüştür.

İngiliz hava kuvvetlerine mensup bombardıman tayyareleri, Tüdmür civarında depolara, Rayak civarında diğer askeri hedeflere ve demiryoluna muvaffakiyetle hücum etmişlerdir.

Libyada; 27/28 haziran gecesi, bombardıman tayyarelerimiz Bingazi ve Trablusgarp limanlarına ağır hücumlar yapmışlardır. Bu iki limanda men-direklere birçok tam isabetler kaydedilmiştir.

Bu harekâta iştirak eden tayyarelerimizin hepsi salimen üslerine dönmüşlerdir.

Kahire 29 (A.A.) — İngiliz Orta Şark umumî karargâhının tebliği:

Suriyede bütün bölgelerde mahallî fleri hareketler yapılmıştır ve muharebe devam etmektedir.

Habeisistanda; Şimmanan ileriyen İngiliz kuvvetleri 26 haziranda Densî gehrini zaptetmişler ve 600 İtalyan ve 500 Afrika esir almışlardır. Lektim-nin garbinde hareket sayanı memnu-niyet bir tarzda devam etmektedir.

Libyada keşif kolları faaliyette ol-muştur. Tobrukta kayda değer mü-him bir şey yoktur.

Alman tebliği

Berlin 29 (A.A.) — Alman orduları Başkomutanlığının tebliği: Bugün bir seri fevkalade tebliğle Alman mil-leti Şarkta hareketin şimdiye kadar takip ettiği seyirden haberdar edil-miştir.

Atlantik'te denizaltı gemileri, birçok destroyer ve deniz tayyaresi himaye-sinde seyreden gemi kafilelerine ve müfrezelerine hücum etmiştir. Denizaltıları ceman 46.700 tonla-ta hacminde bir sarnic gemisi ile 7 şilep batırılmışlar ve ceman 25 bin tonla-ta hacminde de bir sarnic gemisi bir şilep torpillemişlerdir. Bu üç gemi de muhtemelen olarak kaybolmuş ve bu suretle denizaltıları, bu darbe ile düş-man deniz ticaretine 71.700 tonla-ta zarar iras etmiştir.

İngilizler etrafındaki sularda savaş tayyareleri gece ceman 14.800 tonla-ta hacminde üç şilep ve bir balıklı gemisi batırılmışlardır.

Gece hava kuvvetlerinin başka hü-cumları da İngilterenin cenubu şarki sahilindeki liman tesisatlarına ve mü-him ithalat limanı olan Hull'e tevelli edilmiştir. Hull ve Humber nehirleri-nin iki sahilinde başka savaş tayya-releri tesekkülleri İngiliz limanlarına mayn dökmeye devam etmişlerdir.

Alman savaş tayyareleri, 27/28 ge-ce İskenderiye İngiliz deniz üssün-de askeri tesisatı muvaffakiyetle bom-bardıman etmişlerdir.

Şimali Afrika, Alman hava kuv-vetleri tesekkülleri, Sidi - Barrani ile Sollum arasında İngiliz otomobil kol-larına muvaffakiyetle hücum etmiş-lerdir.

Ne gündüz ne gece, düşman Alman arazisi üzerine taarruz yapmamıştır.

Alman - Rumen müsterek tebliği

Bükreş 29 (A.A.) — Alman - Rumen cephesi umumî karargâhının tebliği:

1 — Sovyet ordularına karşı hare-kât Bukovina dağlarından deniz kıyı-sına kadar devam etmiştir. Alman ve Rumen tesekkülleri her tarafta vazifelelerini yapmışlardır. Düşmanın büt-ün mukabil hücum teşebbüsleri, geri püskürtülmüştür. Tuna deltasında harekât hâlâ devam etmektedir.

2 — Alman - Rumen hava kuvvet-leri, memleketi himaye için harekâta ve taarruz teşebbüslerine devam et-miş ve düşman üzerinde fakliyetini teyide muvaffak olmuştur. Düşman Yassı, Buzd ve Galatz ve Köstence bölgelerinde bir kaç bomba hücumu yapmış ve sivil halk bombalanmış ve mitralyöz ateşine tutulmuştur. Ma-a-mafih hasar ehemmiyetsizdir, 26 ha-ziranda düşman Bükreşin bir mahal-lesi üzerine birkaç bomba atmağa muvaffak olmuştur. Fakat mühim hasar olmamıştır. Son günlerde hava muharebelerinde ve yerde 32 al-Rumen tayyareleri ve hava dafî bataryaları tarafından olmak üzere takri-ben 135 Sovyet Rus tayyaresi imha edilmiştir. 3 tayyaremi kayıptır.

3 — 26 haziranda Köstence açıklarında iki Sovyet torpido muhribi gö-zükümüştür. Moskova torpido muh-ribi, batırılmış ve diğeri muhtemelen olarak hasara uğratılmıştır.

4 — Düşman memlekette bir kaç köprü ve civarına parasütçüler indir-miş, fakat bunların ekserisi esir edil-miştir.

Sovyet tebliği

Moskova 29 (A.A.) — Sovyet İsti-h-barat bürosu tarafından pazar sabahı neşrolunan tebliğ: 28 haziran günü

Sovyet - Fin düşmanlığı

Fin mareşali bir nutuk söyleyerek «Yeni fecir bizi bekliyor» dedi

Helsinki 29 (A.A.) — Mareşal Mannerheim bu sabah Fin askerle-rine hitaben aşağıdaki günlük emri neşretmiştir:

Kış harbimiz elim bir sulhle netice-lenmiştir. Sulhe rağmen memle-ke-timiz mütemadiyen düşmanın şa-kice tehdidine maruz kalmış ve tec-rim edilmiştir. Başlangıçtanberi düş-man devam bir sulh istememiştir. Ak-tedile: sulh bir müteakeden başka birşey değildi. Bu müteakede de şimdi nihayet bulmuştur. Düşman-ımızı biliyorsunuz. Bu düşmanın, yu-vamızı, vatanımızı imha etmeye ve milletimizi esaret altına almağa istih-daf eden emellerini de biliyorsunuz. Şimdi karşımızdaki düşman aynı düşmandır. Şimdi hudutlarımızı tehdit eden tehlike de aynıdır. Ortada hiç bir sebep yokken, düşman, şid-det kullanarak masum halkımıza hü-cum etmiş ve memleketimizin üze-rine bombalar atmıştır. Memleketin istikbali sizden hareket bekliyor.

Milletimizi düşmana karşı açılan bu mukaddes harpte sizi, beni takip etmeye davet ediyorum. Eğer Fin-ländiyanın istikbalini temin etmek için kudretli Alman ordularıyla silah arkadaşlığı yaparak düşmana karşı cesaretle bir hacılar seferi açarsanız kahrmanlarımız mezarlarında tek-rar dirilecek ve yanbaşımızda bul-naceklerdir.

Silah arkadaşlarım, beni takip ediniz. Kareli ahali tekrar ayakla-nıyor. Finlândiyanın yeni fecir bizi çağırıyor

zafında yeni mevzilere doğru meat etmekte olan kitalatımız şiddetli düm-dar muharebeleri yaparak düşman mü-him mağlûbiyete uğratmışlardır. Savlay istikametinde kitalarımız, bir kaç sarhoş bir halde bulunan birçok esir almışlardır.

Minsk istikametinde kitalatımız, düşmanın muharebe tanklarına karşı muvaffakiyetle muharebeler vermek-te ve bunların şarka doğru ilerleme-sine muhalefet etmektedir. Bu istikamette 27 haziranda vukua gelen muharebeler hakkında alman esaslı malûmata nazaran düşmanın 39 un-cu tank kolordusuna mensup 300 ka-dar tank tamamen tahrip edilmiştir.

Loşk istikametinde dünkü gün muazzam bir tank muharebesi basla-mış ve buna iki taraftan takriben 4000 tank iştirak etmiştir. Bu muha-rebe devam etmektedir.

Lemberg cephesinde düşmana karşı muannidane ve şiddetli muharebe-ler yapılmakta ve düşman kitalatı-ı tarafından mühim mağlûbiyetlere uğ-ratılmaktadır.

Tayyare kuvvetlerimiz hava mu-harebelerini muvaffakiyetle idame ettirmiş ve düşmana büyük darbeler indirmek suretile kara kuvvetlerimizle müzaheretle bulunmştur.

Tulca üzerine yapılan bir tayyare hücumu esnasında düşmanın Tuna nehri üzerinde bulunan iki monitörü batırılmıştır.

Diğer muntakalarda kitalatımız dev-let hudutlarını muvaffakiyetli bir surette müdafaaya devam etmekte-dirler.

İtalyan tebliği

Roma 29 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 389 numaralı tebliği:

Malta'da 28 haziran gecesi İtalyan hava tesekkülleri hava üslerini, Va-letta, limanının tesisatını bombardı-man etmişlerdir.

Lampedusa'da adayı bombardıman eden bir İngiliz tayyaresi dafî bataryaları tarafından düşürülmüştür.

Şimali Afrika, Alman tayyareleri Sidi - Barrani ile Sollum arasında İn-giliz makineli vesatine taarruz ede-rek bu vesatî tahrib etmişlerdir. Düş-man Bingazi ve Sirte cölünde bir ma-halle hava akını yapmıştır. Şarki Af-rika vaziyetinde bir değişiklik yoktur.

Macar tebliği

Budapeşte 29 (A.A.) — Macar ordusu genel kurmayının tebliği:

Bilâhare gelen malûmata göre, Sov-yet hava kuvvetleri, 27 haziran günü, Nagybangor ve Talaborfalva'yı da bombardıman etmişlerdir. Bombalar hasarı mücipl olmamıştır.

Cumartesi günü, kitalarımızla Sov-yet kitaları arasında, hududun mü-teaddid noktasında ateş teati edilmiş-tir. Düşmanı takib eden kitalarımız, müteaddid noktadan hududu geçmiş-tir.

Şarktaki şiddetli muharebeler

Londra mahafili henüz etraflı malûmat alina-madığını bildiriyor

Londra 29 (A.A.) — Almanlar Rus-ya muharebeleri hakkında heyecan uyandıracak mahiyette beyanatta bu-lunacaklarını üç gündenberi ilân edip durmaktadırlar. Fakat su ana kadar bu vâid yerine getirilmemiştir. Şimdi Almanların pazartesi günü halka fevkalade bir haber vermeleri beklen-mektedir. Geniş Rus cephesinde de-vam eden harekât hakkında tafsilât almak hususundaki müşküllata bina-n Almanların beklediği muvaffakiyetle-rin mahiyetini ve şumûlünü tahmin etmek çok güçtür. Şimdilik herkes intizar halinde bulunmaktadırlar. Her halde Rus - Alman hareketinin bu-lundugu vaziyeti tenvir edecek mühim haberler mevzuubah olsa gerektir. Bunu öğrenmek için pazartesiye bek-lemek lâzımdır.

Rus hududunda harbin bütün şid-detle devam etmekte olduğu malûm-dur. Ruslar Minsk müdafaası için büyük gayretler sarfetmektedirler. Rus tayyareleri de Romanya şehirlerine tahripkâr hücumlar yapmaktadırlar. Ro-manya hükûmeti, şiddetli hava bom-bardımanları yüzünden Bükreş ter-ketmiştir. Ploesti'deki petrol kuyuları Rus hava kuvvetlerinin başlıca hede-fini teşkil etmektedir. Rus tebliğle-rinde görülen itidal İngiliz millette-ne gittikçe daha ziyade itimad telkin et-mektedir. Kendi toprakları üzerinde üstünlüğü muhafaza etmekte olan Rus hava kuvvetleri düşmana şide-detli darbeler indirmektedir.

İngiliz hava kuvvetleri taarruzları-na devam etmektedir. B. Churchill'in beyanatında izah ettiği politikamın tatbiki neticesi olarak İngiliz tayya-releri, Almanyanın Rusya'ya karşı yaptığı harpte Almanlar için hayati noktalar teşkil eden yerlere karşı ge-çen pazar gecesi hücumu geçirmişler-dir. Müshahidlerin intibahına göre, Alman-ların Rus cephesinde uğradıkları tayy-are zayıfları Büyük Britanyanın hava üstünlüğü tahmin edildiklerinde ev-el elde etmesini temin edecektir. Ha-vacılık muhabirlerinden birinin tel-grafına göre, 27 haziranda Alman avcı tayyareleri, İngiliz hava hücumları neticesinde büyük zayıflara uğramış-lardır. Alman hava kuvvetlerinin bü-yük bir kısmı şarkta meşgul olduğu cihetle yakında Almanya üzerine gün-düz akınları yapmak imkânı hasıl olacaktır. Gündüz hücumları bombar-dımanların daha büyük bir isabetle yapılmasını temin etmektedir.

Brest'e yapılan hücum Gneisenau muharebe kruvazörünün çok ağır ha-sara uğramasına sebebiyet vermiştir. İngilizler Alman hava kuvvetlerinin iki cepheye dağılması üzerine hasıl olan vaziyetten âzami derecede istifade-yeye çalışmaktadır. İngiliz hava kuv-vetleri bu suretle düşmana gittikçe daha şiddetli darbeler indirecektir.

Brest'e yapılan hücum Gneisenau muharebe kruvazörünün çok ağır ha-sara uğramasına sebebiyet vermiştir. İngilizler Alman hava kuvvetlerinin iki cepheye dağılması üzerine hasıl olan vaziyetten âzami derecede istifade-yeye çalışmaktadır. İngiliz hava kuv-vetleri bu suretle düşmana gittikçe daha şiddetli darbeler indirecektir.

Brest'e yapılan hücum Gneisenau muharebe kruvazörünün çok ağır ha-sara uğramasına sebebiyet vermiştir. İngilizler Alman hava kuvvetlerinin iki cepheye dağılması üzerine hasıl olan vaziyetten âzami derecede istifade-yeye çalışmaktadır. İngiliz hava kuv-vetleri bu suretle düşmana gittikçe daha şiddetli darbeler indirecektir.

Brest'e yapılan hücum Gneisenau muharebe kruvazörünün çok ağır ha-sara uğramasına sebebiyet vermiştir. İngilizler Alman hava kuvvetlerinin iki cepheye dağılması üzerine hasıl olan vaziyetten âzami derecede istifade-yeye çalışmaktadır. İngiliz hava kuv-vetleri bu suretle düşmana gittikçe daha şiddetli darbeler indirecektir.

Vapur inşası

Amerikada daha fazla çalışılması isteniliyor

Pascacoulas (Missisipi) 29 (A.A.) — Bahriye komisyonu reisi amiral Emory Land, «South Africa» vapuru-nun denize indirilmesi münasebetile gemi inşaatçıları önünde söylediği bir nutukta B. Roosevelt'in bir ay evvel irad ettiği bir nutukta söylediği bazı sözleri hatırlatmıştır. B. Roosevelt mevzu bahis sözlerle yeni vapur inşaatının İngiliz gemi zayıflarını telâfi etmekten çok uzak olduğunu tebarüz ettirmişti. Amiral Land, vapur tezgâhlarında çalışan amelinin elbirli-ğile çalışarak bu vaziyeti değiştirmesi lâzım geldiğini ilâve etmiştir. Bu-gün reisiçümhurla beraber bütün de-nizciler zayıfları, fazlasile telâfi et-mek hususunda işbirliği yapmaktadırlar. Amiral sözlerine şöyle devam etmiştir:

«Sizin yardımınız olmadan, Ameri-ka hükûmeti kâfi derecede süratle va-pur inşa etmek ve bunları yalnız İn-gilizlere değil, aynı zamanda diğer demokrasilere de vermek hususunda ki valdierini yerine getiremez. Hal-buki bu vapurlara diğer esahî harp malzemesi harbin idamesi için çok lâzımlıdır. İngiliz vapur tezgâhla-rında çalışan ameleye karşı da sözü-müzü tutarak dürüst olmalıyız. Biz-im gösterdiğimiz dürüstlük onların hürriyet ve hayatlarını kurtaracaktır.»

American South African Line kum-panyası hesabına inşa edilen South Africa vapuru yakında Newyork ile Kap arasında sefere başlayacak ve bu yolu 16 buçuk günde katedecektir. Bu suretle yol bir hafta kısaltılmış olacaktır.

İngiliz, Amerika, Cenubl Afrika ve Portekiz hükûmetleri mümessilleri ge-nünün denize indirilmesi marasiminde hazır bulunmuşlardır.

Hava akınları

İngiliz hava kuvvetleri Malta üzerinde 6 İtalyan tayyaresi düşürdüler

Kahire 29 (A.A.) — Ortaşark hava kuvvetlerinin tebliği: Malta: İngiliz avcı tayyareleri, dün sabah Malta'ya yaklaşan Savoia 79 tipinde bir tayyare ile Macchi 200 tipinde müteaddit tayyarelerden mürekkep mühim bir düşman hava filosunun yolunu kesmişlerdir. Cereyan eden hava muharebesinde 6 Macchi tayy-aresi düşürülmüştür. Diğer bazıları da o kadar ciddi hasara uğratılmış-tır ki bunların üslerine dönmeleri-leri ihtimal haricinde sayılmaktadır. Savoia 79 da hasara uğramıştır. Tayyarelerimizin hepsi üslerine dön-müşlerdir.

Suriye: hava kuvvetlerimiz tayya-re meydanları ile düşman mevzileri üzerinde hücumlarına devam etmiş-lerdir. Deyrizor da bombalar büyük hangarı çerçeveleyerek etrafına düşürmüştür. Meydanda dağınık bir halde bulunan Potez 25 tipinde mü-taaddit tayyareler mitralyözlerle kurşun yağmuruna tutulmuşlardır. Şam'ın garbinda motörlü nakil vas-talarıyla topçu mevzileri de bomba-lanmıştır.

Libyada: Tamet tayyare meydan-ı üzerine muvaffakiyetli bir hücum yapılmıştır. Yerde bulunan tayyare-lerden en aşağı üçü yakılmış ve bombardıman tayyarelerimiz avdet ederken tayyare meydanının bir du-man tabakasıle örtüldüğünü görmüşlerdir. Trablus garp ve Bingazi limanlarına da hücumlar yapılmıştır. Trablusgarpta Mendirek üzerine tam isabetler kaydedilmiş ve birçok yangınların çıktığı görülmüştür.

26-27 haziran gecesi donanmanın da iştirak ettiği bir hücum esnasında Trablusgarp limanı dışında bulunan büyük bir ticaret vapuruna tam isabet vâki olmuştur. İspanyol nhtımı-na da müteaddit bombalar isabet etmiştir. Bingazide büyük yangınlar çıkmış ve atılan infilak bombaları Mendirekler ve kömür depoları ci-varına düşmüştür.

Bu harekât, iştirak eden tayyare-lerimizin hepsi üslerine dönmüşler-dir.

Alman gemi kafilesine yapılan taarruzlar

Londra 29 (A.A.) — İngiliz Ha-va nezaretinin tebliği: İngiliz bom-bardıman tayyareleri dün gece Hol-landaya aid Ameland adası açıklar-ında bir Alman gemi kafilesine ta-arruz etmiştir. Bir tayyare dafî ge-misi ile her biri sekiz bin tonlitoluk iki işç gemisine bombalarla taarruz edilmiştir. İşç gemilerinden birine ateş verilmiştir. Tayyarelerimizden hiç biri ziyâa uğramamıştır.

Dün öğleden sonra İngiliz bom-bardıman tayyareleri Şimal denizin-de Hollanda açıklarında bir miktar düşman av tayyaresine tesadüf et-mişlerdir. Cereyan eden muharebe-de müteaddit düşman av tayyare-leri hasara uğratılmış ve biri muhte-mel olarak tahrip edilmiştir. Bom-bardıman tayyarelerimizden biri kaybolmuştur.

İskenderiye hücum

İskenderiye 29 (A.A.) — Düş-man tayyareleri cumartesi gecesi İskenderiye'ye yeniden hücum etmiş-lerdir. Hasar ehemmiyetsizdir Al-ların şafakla nihayete ermiştir.

Zincirli kuyuda feci bir kaza

Bir otomobil, meçhul bir adama çarparak ölümüne sebep oldu

Şoför Svanofun İdaresindeki oto-mobil, dün akşam saat on sekize do-ru ZincirlikuyudanMecidiyeköyüne doğ ru süratle gitmekte iken önüne anı-sız çıkan bir yolcuya çarpmamak için direksiyona kırmıştı.

Fakat bu manevra otomobilin ada-ma çarpmasına manî olmadığı gibi, arabanın da hendeye yuvarlanmasını intaç etmiştir.

Yolcu, otomobilin sademesile bir tarafa fırlamış, kafatası zedelenmiştir. Az sonra hâdiseyi gören süvari devri-ye polisleri, yaralıyı hemen Etfal has-tanesine kaldırmışlar da bir müddet sonra ölmüştür. Ölen adamın üzerinde hüviyetini isbatı medar olacak bir vesika bulunmadığından tahkik edil-mektedir.

Fin Reisiçümhurunun tebriki

Helsinki 29 (A.A.) — Macaristanın Sovyetlere harp ilân etmesi üzerine Finlândiya Reisiçümhuru Macar hükû-met naibini tebrik etmiştir.

İrlanda müdafaaya hazırlanıyor

Başvekil: «Memle-miz tehdit altındadır» diyor

Dublin 29 (A.A.) — B. lera, dün Clare kontluğund de bir nutuk söyleyerek l tehdit altında bulunduğun etmiş ve ezcümle demistir nereden gelirse gelsin her l hücumu İrlandayı müdafa ahtettik. Bu, bitaraflığımız dan bir vazifedir.»

B. de Valera dinleyiciler le hareket etmenin kendi leri icabı olduğunu ve son dar memleketin müdafa a günde kimsenin şüphe ede ni hatırlatmış ve bu düşünc nız hükûmetin siyaseti ol aynı zamanda bütün par halkın aynı fikirde olduğ sin bildiğini söylemiş ve sözlerini şöyle bitirmiştir:

«Her geçen gün tehlike leketimizi daha çok tehdit olmasını isterseniz yabancı madde görüyoruz. Henüz vakit ve ki sükûnet içinde lâzım gel an çiftliği kullana hazırlamağa davet eder mahalline teslim edilir. Her kum hareketi geçmek için hücum. Yalı sokak No. 6 Telefon: 491 emrivaki olmasını beklemek net Kumcuoğlu Kardeşler tir.»

Amerikada ordu için milyar dolarlık bütçe

Vaşington 29 (A.A.) — Ayın mecl-si orduya alt 10 milyar dolarlık büt-çeyi kabul etmiştir. Bütçe kanun pro-jesi reisiçümhur tarafından imza edil-mek üzere Beyaz saraya gönderil-miştir.

Kanada Başvekili mec-burî askerliğin aleyhinde

New-York 29 (A.A.) — Otta-wa'dan United Press'e bildirildiğine göre Kanada Başvekili King Cal-dary'de söylediği bir nutukta Kana-da içi mecburî askerlik usulünün kabulü aleyhinde bulunmuştur.

Sovyet Rusyada herkes telsizli ini ve fotograf makinelere hükûmete teslim edecek

Newyork 29 (A.A.) — Moskovadan United Press'e bildirildiğine göre Sov-yet hükûmeti halkı ellerindeki telsiz, televizyon ve fotograf âletlerini hükû-mete teslim etmeye davet etmiştir.

Bulgaristan ve Türkiye-ye Avrupa postası

Macaristan - Romanya yolile gelecek

Zagreb 29 (A.A.) — Stefani aya-şından: Posta muhabirlerinin tel-grafı ile Hırvatistan'da Sırbis-tan arasında yapılan müzakerelerin tr-iki dolayisile Bulgaristan ve Türkiye ile muhaberat bundan sonra Macaristan ve Romanya yolile yapılacaktır.

Amerika harbe giriyor mu?

İcabında dünyanın her hangi bir tarafına asker gönderilmesi için teşebbüs yapılmış

Newyork 29 (A.A.) — D. N. B. bil-diriyor: Vaşington'dan öğrenildiğine göre Amerika Harbiye Nazırı B. Stim-son mebusan meclisine gönderdiği mahrem bir tezkere, bir buhran ha-linde dünyanın her hangi bir taraf-na Amerikan ordusunun gönderilme-sini mümkün kılacak bir kanunun kabulünü teklif etmiştir.

Söylenildiğine göre B. Roosevelt Harbiye Nazrının bu talebini tasvip etmiştir.

Londraya küçük bir bahriye müfrezesi gönderiliyor

Vaşington 29 (A.A.) — Bahriye Ne-zareti tarafından bildirildiğine göre, küçük bir bahriye silâhendaz müfre-zesi Londraya hareket etmiştir. Üç subay ve 60 askerden mürekkep olan bu müfreze Amerikan Londradaki muhtelif büroları arasında muvasa-layı temin edecektir.

Şu cihet de ilâve ediliyor ki, Lon-dra'daki Amerikan büroları çok ge-nişlemiş olduğundan ve dağınık bir halde olduğundan bu müfrezenin orada bir müddet kalması lâzım gelecektir. Müfreze aynı zamanda yangın bekçiliğini de yapacak esasen iş-leri fevkalade çok olan elçilik memur-larını bu sahada dinlendirecektir.

Ne demeli?

Şirketi Hayriyenin Köpü kelesinde Enspektör yazı Bu kelime dil inkılabının lav ve cişyar gibi tecrübe tiği fakat türkçenin kabul edi diği bir tâbirdir. Enspektör dememeli demeli!

Müfettiş

dememeli demeli!

dememeli demeli!

dememeli demeli!

dememeli demeli!

dememeli demeli!

HAVAY ADALARININ BİR GECESİ

30 Kişilik Büyük Reş

PEK YAKINDA:

Bakireler Âvı

12 tabluluk REVÜ N BAHÇES

araları Japen Pandomin Baletti

DANS - CAZ

19,30 da başlar.

ve Yol Müteahhitleri

Dikkatine

an çiftliği

kum ve g

kullan

net Kumcuoğlu Kardeşler

hece arasında deniz ker

fi olmadan oturulabil

betave ağaçların tamar

dusu

bagla-ı, salonları park

yetler - salırları vardır

nesretmekte

Kitalarımız, bu şark

bya ile Şimali Bukovinay

be etmeden terketmek me

de kalmışlar ve Moldavları mu

ten Sovyetlerin boyunduruğ

ı bırakmışlardır. Şimdi Prut ne

hudut olarak tanımıyor, mukad

ratın ve voyvodaların geçen a

lar zarfında tesbit ettiği hudu

yeniden teslis etmek istiyoruz.

Gazeteler bu vesile ile Bes

ile Şimali Bukovinanın Rom

AKŞAMDAN AKŞAMA

Edebiyat fırkacılığı

Arkadaşım Şevket Rado'ya çok kıymet verenlerdenim. Takdir edildiğini, kendisini şahsan ve yazısıyla tanıyanlardan iştir durumum. Fakat onda bilhassa bulduğum meziyet şudur: Şevket, otuzuna varmadan hayli uzak bulunmasına rağmen, kırkındaki bir insanın kemalini gösterir.

Mensup bulunduğu genç nesli sever; hattâ sütunlarda nesildâşlarının avukatlığını dahi yapar. Eskilerce onun biricik zaafı budur. Fakat itiraf etmeli ki, müdafikliği fuzulî avukatlık derecesine varmıyor.

Neticim, İstanbul dışından bize yolladığı son yazısında, bir edebiyatçı tipini mevzu bahis etmişti.

Öyle bir genç şair ki, şair değil de âdeti siyasi... Hattâ, intihap mücahidesine çıkmış bir demokrat fırka mebus namzedi... Ona selâm, buna hulus cakıyor; neymiş? Kendisine:

— Aman ne şair... Ne istidad! - dedirtcek...

Fakat samimiyetle hareket eden Şevket, — dersini bilmiyen cahil talebeyi sınıfta döndüren hakkaniyetli bir mümeyyiz ciddiyetle — notunu vermiş:

— Filânca şair değildir! - demiş. Vay efendim, bu yaftayı yapıştıran o mu? Artık genç şair de, selâmı sabahı keşmiş...

Meşhur fikradır. Padişahın biri kötü kötü şairler yazarmış. Devrin sultanşüurasına göstermiş; bir sabır, iyi sabır! Nihayet sanat gayreti galeyana gelip:

— Olmuyor efendim!

Egerci vezn nedared velik mani nist!

— Sensin bu küstahlığı eden ha... Haydi yakalayın şunu atın zindana!

Atmışlar zindana amma, padişah edebiyat meraklısı. Yazar dururmuş.

— Dur şunları da göstereyim... diye şairi hapisneden getirtmiş.

Okumuş.

Adamcağız, o karanlık, rutubetli yerde bizar olmasına rağmen, yine davranmış. Kâriya doğru yürümüş:

— Nereye yahu?

— Ben yine zindana dönüyorum efendim!... Bu şairlere iyi diyemiyecğim...

Şevket de, kemaline ulaşan zevki yüzünde, bir türlü:

— Âlâ!... Sen yaman şairsin, ey bana hulus çakan nesildâş arkadaşım! - diyememiş.

O nefis yazısıyla, böyle ille şair görünmek emelinde olan istidadsızları teşhir ediyor. Pek beğendim.

Sanatt. ötedenberi fırkalar kurulmuştur. Bunlar da, Türkiye'de siyasi fırkaları dahi üstünde bir mevcudiyet göstermiştir. Onlara dayanarak, maddî ve manevî itibar sahikalarına yükselenler pek çok oldu!

Babalarımızın, büyük babalarımızın, dedelerimizin, cediti âlâlarımızın nesilâsı olar. şüera, üdeba, birbirlerini Arapkirli gibi tuttular. (Yahut mukabil partide ise gözünü oyup batırdılar.)

— Sen dâhi âzamsın!

— Sen üstadî âlâzamsın!

— Sen dâhi âzamsın, üstadî âlâzamsın da üstüdesin...

Ha şisirdiler, ha beslediler... Yalnız kendi dar edebî muhitlerini inandırarak kalmıyarak, değeri pek öyle âhım şâhim olmyan nice nice yaranları kıraat kitaplarına, müntehabatlara da geçirtiler...

Emin olun edebî fırkacılık gayretile...

Ama netice ne oldu? Hepsî püf... Eserleri okunmadı... İsimleri unutuldu...

Yeni bir dedikoduya sebebiyet vermemek için isimlerini ayrı ayrı zikretmiyeyim; mektep hatıraları...

Denizcilik bayramı

Yarınki merasim için hazırlıklar bitmek üzere

Yarın 1 temmuz olduğundan; her sene bugün yapılması mutad olan denizcilik ve kabotaj bayramı hazırlıkları bugün tamamlanacaktır. Bayramın, her senekinden daha parlak bir şekilde kutlanması için icap eden tertibat alınmıştır.

Bayramın karada yapılacak kısmına saat on buçukta Taksimde Cümhuriyet Abidesinde başlanacaktır.

Taksimde merasim bittikten sonra Beşiktaş Barbarosun türbesine gidilecek, oraya gelenler konacak, nutuklar irad edilecektir.

Bayramın denizde yapılacak kısmı öğleden sonra Moda Deniz Klübü önünde cereyan edecektir.

Bayram dolayısıyla Modada deniz yarışları yapılacaktır. Gece de; İmman'da demirli bulunan ve seyrisüfer eden bütün nakil vasıtaları da donatılacaktır.

Maarif Vekili Ankara'ya döndü

Evvelki sabah şehrimize gelen Maarif Vekili B. Hasan Âli Yücel dün akşam Ankara'ya avdet etmiştir.

Vekil, Ankara'da bir müddet kaldıktan sonra yeniden şehrimize gelecek ve Vekâlete ald bazı işlerin tedkikatiyle meşgul olacaktır.

Tren kazası tahkikatı

Yolun dönemeç olması iki tarafın birbirini görmesine mâni oldu

Yeşilköy Bakırköy arasında Ayama köprüsü üzerinde evvelki gün vukua gelen feci tren kazasını dün tafsilatıyla yazmıştık.

Tahkikata el koyan müddetumumî muavinî B. Turgud, evvelki akşam saat yirmi bir kadar hâdisde mahallinde tahkikata meşgul olmuş ve kazayı yapan makinist Halidin sorgusunu yapmıştır.

Kazanın vukua geldiği mahallin bir dönemeç olması, aynı zamanda da yolun rampalı, yani yokuş aşağı bulunması kazada parçalanmış iki gencin treni görmesine mâni olmuş, makinist de bu iki genci ancak, treni tamamen durduramayacak bir mesafede görebilmiştir. Makinist, buna rağmen, trenin süratini bir hayli kismatı muvaffak olmuş, lokomotif ve beş vagon üç yolunun üzerinden geçtikten sonra tren durmuştur.

Kazayı yapan otuz beş numaralı katar, müddetumumînin huzurıyla alâkadar memurlar müvacehesinde muayene edilmiş ve makine ile beraber beş vagonun tekerleklerinde kan buluşukları ve et parçaları bulunmuştur.

Kaza dolayısıyla gündüz saat on beşten akşam saat yirmi bir kadar Bakırköy - Yeşilköy arasında trenler ancak tek hat üzerinden işleyebilmişlerdir.

Makinist Halid hakkında mahalli zabıtasınca tanzim olunan hazırlık tahkikatı evrakı dün adliye verilmiştir.

nızı yoklayın... Medhü senasını duyduğunuz filânca üstad ve falanca dâhini; hakiki edebiyatta kıymetleri neymiş? Zamanın üzerlerinden nasıl bir sünger geçirdiğini ibretle hatırlayacaksınız...

Bu iş fırkacılıkla olmuyor. Ancak hakiki istidadı, hakiki kültür kuvveti olanlar, bu müşkül Olimpos dağına yükselebilirler...

Öbürleri... Ova halkıdır... Başka iklimlere... Başka işlere...

(Vâ - Nâ)

Tatlısile tuzlusile 50 kuruş!

"Tavuk göğsünün,, eski parlak yıldızı sönmüş..

İstanbulda mahallebici dükkânları günden güne niçin çoğalıyor?

On beş senelik bir fasladan sonra tekrar İstanbul'a dönen bir arkadaşım dün Sirkeci'de karşılaştım. Vakıf öğleyi biraz geçiyordu. Ben yemek yeyecek bir yer arıyordum. Arkadaşım koluma girdi.

— Benim görmediğim on beş sene içinde İstanbulda mahallebici dükkânları ne kadar çoğalmış!.. Hayret edilecek şey doğrusu... Beyoğlunda yeşil, maroken koltuklu, sık sık asri mahallebici dükkânlarına bile rasgeldim. İstanbulda mahallebici adeta mühim bir san'at haline gelmiş... Şehirde her adımda bir mahallebici dükkânlarına raslamak kabil... Birçokları da öğle yemeklerini buralarda yiyorlar.

Ben de zaten yemek yiyecek bir yer düşünüyordum. Arkadaşım beraaber bir mahallebici dükkânına doğru ilerledik.

Camda arka tarafları sapsarı haşlanmış tavuklar... Büyük bir lenge- rin içinde parçalanmış tavuk butları, et parçaları... Yine camekân halinde kullanılan buz dolabının içinde kalın kalın kesilmiş su mahallebileri, «tavuk göğüsleri», keşkül fukaralar, kazan dipleri, sütlâçlar, kre- malar...

Dükkân kalabalıktı. Biz de bir masaya ilistik. Evvelâ yanıma yaklaşan beyaz önlüklü bir genç kız masamın üzerine el bezi ve peçete makamında kullanılmak üzere çaprazlama katlanmış birer ince kâğıt bıraktı. İlk olarak çorba ismarladık.

İçinde birer parça tavuk çiğeri olan, tel şehriyesile yapılmış. Sapsarı renkte çorbalarımızı içtikten sonra birer tavuklu pilâv, arkasından da birer sütlâç yedik... Hesaplarımız elliser kuruştun... Bu arada şişe ile değil, fakat doldurulmuş bardaklarla su da veriyorlardı.

Etrafımıza baktık. Hemen herkes öğle yemeği yiyordu. Saph alüminyum tabaklarda pişirilmiş yumurtalar, tavuk butları, yahut bizim gibi tavuklu pilâv, yoğurtlu pilâv... Dükkân epeyce tenhalandığı zaman para alınan yerin arka tarafında oturan ve işlere yalnız nezaret eden ihtiyar mahallebiciler sorduk:

— Nasıl işler? dedik... İyiye benziyor...

— Çok şükür!.. İş çok amma mahallebici de çok... Görmüyor musun? Yanına beş parasız bir çırak alıyorsun. Altı sene, yedi sene, sekiz sene çalışıyor. Tam yetiştiriyorsun. Bir de bakıyorsun, tam senin karşında dükkân açmış!.. Amma yine hamdolsun... Geçinip gidiyoruz.

— Demek halk istiyor, ihtiyac var, rağbet var ki mahallebici dükkânları çoğalıyor...

— Tabii, tabii... Bak ağır hamur tathılarna baklayalara, sarı burmalara filân rağbet azaldığı halde sütlü tathıl hiç gözden düşmedi. Gözden düşmek şöyle dursun onlara karşı rağbet de arttı.

— İstanbullular en ziyade hangi tathılları yiyorlar ve seviyorlar?..

— On on beş sene evveline kadar bizim en çok sattığımız tavuk göğsü, tavuk göğsülü kazan dibi idi. Müşteri masaya oturur oturmaz:

— Getir iki tavuk göğsü!.. derdi. Keşkülükaranın da satışı iyi idi. Fakat şimdi tavuk göğsünün yıldızı

adamakıllı sönmüştür. Eskisi kadar aranmıyor. Onun yerini sütlâç aldı. Bugün İstanbullular için var mı yok mu sütlâç... Yalnız İstanbullular için değil... Meselâ bizim akrabalar İzmirde, Ankarada, Konyada şubeler açtılar... Oralarda da öyle imiş... En çok sütlâç aranıyormuş. Hele yazın «dondurmalı sütlâç» en fazla giden tathıldır. Halbuki eskiden ben 400 tabak tavuk göğsü verdiğimi biliğim. Hani sütlâç da iyi şeydir. Doğrusu bizim halk ağzının tadını bilir...

Yalnız ağzının tadını değil, hesabın bilenler de çoğaldı. Eskiden mahallebicilerde öğle yemeği yenilmezdi... Sonradan bu âdet haline geldi. Mahallebiciler de bunun için çoğaldı. Mahallebicilerde öğle yemeği yemek iktisadî iştir. Çorbası, pilâvı, tavuğu, tatlısı, ekmeği, buzlu su içinde 50 kuruşla çıkarsın... Ne bahışı vardır. Ne de «aman yağı fenamı idi?» düşüncesi... Birçoklarının yemeklerini buralarda yemesinin sebebi de budur. Sonra yemeklerimiz hep sıhhi, hattâ hasta yemekleri... İşte bunlardan dolayı birçokları öğle yemeklerini buralarda yiyorlar.

Eskisine göre dondurma satışı da pek fazlaşmıştır. Evvelce bu kadar çok dondurma yenmiyordu. Şimdi yazın dondurma mahallebiciler için iyi bir gelir olmuştur.

— Lokantacılar iyi hamur işi tathılları yapan usta ahçıların azaldığını söylüyorlar. Siz de sütlü tathılları yapan usta ahçıları bulmakta zorluk çekiyor musunuz?

— Kat'iyen... Bence bizim Türklerin asıl tathılları hamur işlerinden ziyade bu sütlü tathıllardır... Kim ne derse desin... Bunları yapmakta bizim çok daha büyük bir istidadımız var. Süt tathıllarını gayet iyi yapıyoruz. İyi ustalar da yetiyor... Hattâ bugünkü kazan dipleri, bugünkü tavuk göğüsleri, keşkülükler eskisinden de çok daha iyidir. Hele su muhalebileri!

Tabii eskisi gibi çok kâdâif yapmıyoruz. Dört beş senedenberi kâdâife rağbet azalmıştır. Zaten evvelce olduğu gibi artık kimse kaymaklı tatlı da yemiyor... Amma buna mukabil öteki tathıllarımızın yeme de yanında yat...

Geçen sene dükkânımda hiç mahallebi yememiş bir ecnebi gelmişti. Ona bir tabak, bol şamistikli keşkül verdim. Adam kâseyi bitirdikten sonra tercümanla:

— Yalnız bu tatlı ile Türk ahçıları iftihar edebilir, dedi. Bizim sütlü tathıllarımız hakikaten iftihar edilecek kadar güzeldir.

Sonra İstanbulda eskisine nazaran dondurmacılık çok ilerlemiştir. Bizde pek güzel dondurma yapılmaya başlandı. Okumuş, yazmış, çok yer görmüş bir müsterim der ki:

— İtalyanların bir de Amerikalıların dondurmaları çok güzeldir. Amma bizde de dondurma çok iyi yapılmaya başlandı.

İhtiyar mahallebiciinin yanından ayrıldık. Beyoğluna çıktık. Bir müddet dolaştıktan sonra arkadaşımın yeşil maroken koltuklu asri mahallebici dediği yere girdik.

Buraya dünyanın en asri peykisi yapılmıştı. Bütün salonun etrafı

Belediye kontrolü

Dün birçok esnaf cezaya çarptırıldı

Belediye zabıtası, dün şehrin muhtelif yerlerinde gerek esnafı, gerek seyrisüfer vesaitini sıkı bir kontrolde geçirmiştir. Bu kontrol neticesinde Üsküdar muntakasında on esnaf hakkında ceza zaptı tutulmuş, sekiz esnaftan da peşin para cezası alınmıştır.

Bundan başka muhtelif gıda nümuneleri alarak tahlil için kimyahaneye gönderilmiştir.

Eminönü muntakasında yirmi bir esnaf cezaya çarptırılmış, tartısı noksan görülün 54 ekmeğe müsadere edilmiş, tramvaylar yürürken inip binen sekiz kişiden birer lira para cezası alınmıştır. Beyoğlu muntakasından dört, Beşiktaşta dokuz, Adalarda dört, Sarıyerde yedi esnaf hakkında ceza zabıtları kesilmiştir.

Nakil vasıtaları üzerinde yapılan kontrolda, sıhhi muayenelerini yaptırmıyan sekiz arabacı, ehliyetli arabacı kullanmayan beş sürücü, karnesiz çalışan bir, sıhhi muayenesini yaptırmıyan bir, mühürsüz plâkalı otomobil kullanan bir, resmi elbiselerini giymeden seyrisüfer eden bir, zabıta memurlarının dur emrini dinlemeyen bir şoförle, Tripleks cam kullanacak yerde Adl cam kullanan bir otobüs sahibi cezalandırılmışlardır.

Edirnedeki define

Altınlarla İstanbul'a gelen Ali burada yakalandı

Edirnedeki evinin bahçesinde bir define bularak bunu hükümete haber vermeden harcayan Ali isiminde biri, Edirnedeki şehrimize kaçmıştı.

Hâdisde Edirne'de sayı olunca, Alinin, defineye bulduğu altın liralara bozdurmak üzere İstanbul'a geldiği tesbit edilmiş ve şehrimiz zabıtasına müracaat edilmiştir.

Ali, İstanbul'a gelince, Balıkpazarında bir sarrafa müracaat ederek altınlarını bozdurmayla başlamış, nihayet zabıta buna muttallı olarak Ali, sarrafta altın bozdururken yakalanmıştır.

Alinin üzeri aranınca beş tane altın lira ile altı yüz lira kâğıd para bulunarak müsadere edilmiştir.

Ali, dün jandarma muhafazasında Edirneye gönderilmiştir.

Ali, usulen vilâyete müracaat etmeden defineyi kendisi çıkararak hükümete ald hisseyi vermediğinden dolayı elindeki definenin müsadere-i icap etmektedir.

Aldığımız mektuplar

Kabataşlıların Belediyeden ricası

Kabataşlılar, yeni yapılan pek lâtif Bayır parklarının ve tarihî çeşmelerinin yanından geçen ve tramvay yolundan semtlerine çıkmaya yarayan ince yokuşun ve civarının hiç süpürülmediğinden, çöp ve mikrop yuvası olduğunu bildiriyorlar. Burasının belediye tarafından himmet görmesini diliyorlar.

peyke tarzında yeşil, pufla gibi kabarık, üstüne oturunca havası boşalan minderlerle çevrilmiştir. İşık tertibatı gizli yapılmıştı. Etraf tamamıyla ayna... Evet, mahallebiciler asrileşiyorlar...

★★

Bir çırpıda

Tekrar moda olan yemeni

Birkaç gününü Floryada bir otelde geçiren ve fırsat buldukça denize giren bir arkadaşım bana şunları anlattı:

— Bu yıl Floryada beş altı genç, şık kadında garip bir şey dikkatini celbetti. Denizden çıktuktan sonra başlarına bizim eski renk renk, çiçekli, dallı yemenilerden bağlamaları... Galiba eski yemenilere rağbet artmaya başladı. Hattâ dikkat ettim. Başlarına bağladıkları yemenilerden birinin etrafı eski usulde pul-lu idi...

Yemeni... Bir zamanın en mühim kadın eşıyasından biriydi. Şimdi plâjda serin dalgaların içinden çıkan mayolu kadın onunla saçlarını bağlıyormuş... Vaktile yıkanan, hammandan dönen kadının başında da onu görürdük.

Şimdi bile gözlerimi kapadığım zaman henüz yıkanmış, sıcaaktan ve kızgın buhardan yanakları al al olmuş bası yemenili, yanına yaklaştığınız zama... mis gibi sabun kokusu duyulan tertemiz genç kadınlar gözümün önüne gelir. Bu hammandan sonra başa bağlanan yemeniler ekseriya beyaz ve etrafı da pullu olurlu.

Yemeni bizim hayatımıza ne kadar girmiş birşeydi. Halk çarkılarından renk renk yemenilerden sık sık ve pek ateşli bir lisanla bahsedirdi. Ve doğruya yemeni de mendilden, eldivenden ziyade sevilen kadının kokusunu taşıyan bir şeydi.

Çarşıya her çıkışta evdekiler, sokağa gidenlere yemeni ismarlardı. Bazan kendisine pek koyu renk bir yemeni satın alman orta yaşlı bir kadın için bu âdeti bir hakaret gibi bir şey olurdu. Orta yaşlı kadın bu koyu renk yemeniye bakıp:

— A... Pek ihtiyar işi... Ben üç otuzunda mıyım?.. İstemem doğrusu...

Bazan da yemeni dedikodulara karıştırdı:

— A kardeşim... Kadın başına pembe pullu yemeniyi yan bağlamış... Kapiyı ardına kadar açmış yoğurt alıyordu. Tüüüüü, tüüüüü... Kıyamet âlâmetleri, başımıza yağmadığına bin şükür...

Yemeninin tekrar moda olması bana bunları hatırlattı.

Hikmet Feridun Es

Kahve tevziine bugün başlanıyor

Şehirde kahve tevziatına bugün başlanacaktır. Kahve tevzi programı, nüfus sayımında muntakalarda tesbit edilen ev ve alle defterlerine göre hazırlanmış, alâkadarlara bildirilmiştir. Kahveler memurların nezareti altında iki yüz elliser gram olarak çekilecek ve zarflara konarak mühürlenecektir.

Alâkadarların verdikleri malûmata göre, birkaç güne kadar Mersinden sekiz yüz çuval kahve daha gelecektir.

Kazanç ve buhran vergilerinin birinci taksiti

Kazanç ve buhran vergilerinin birinci taksitini bu ayın sonuna kadar ödemek lâzımdır. Bu müddet zarfında vergilerini ödemeyen mükelleflerden vergiler yüzde on cezasile alınır. Karilerimizden kazanç ve buhran vergisi mükelleflerinin bu hususa nazarı dikkatini celbederiz.

Bay Amcaya göre ...

— Bir zat, iktinin büyük sanatkar ve büyük sanat eserleri yetiştirmekte mühim rolü olduğunu söylemiş bay Amca...

... Vakıa kafayı tutsülemeden kalem oynatamayan muharrirler...

— İçki içmeden bir çizgi çizemiyen ressamlar...

... Keyif olmadan bir şey çalamıyan musikîşinaslar görülmüştür amma...

... Bunu bütün sanatkarlara teşmil etmek doğru olmaz sanırım!

B. A. — Elbet doğru olmaz!.. O zaman inhisarlar idaresinin kapısına Güzel sanatlar akademisi yazmak icap eder!

EV

KADIN MODA

Lâvanta çiçeği

Kolonyası, sirkesi, çiçek torbası

Lâvanta çiçeği mevsiminde bulunuyoruz. Evinin bahçesinde Lâvanta çiçeği olmyanlar bile, pek ucuz bir fiyatla lâvanta çiçeğini satın alabilirler:

Lâvanta çiçeği birçok işlere yarar: Yazın serinleten, hoş kokan, friksiyon için kullanılan kolonyası olur.

Yüz yıkanırken suyun içine karıştırılırsa, cildi yumuşatan ve ferahlık veren sirkesi yapılır.

Başka kokulu çiçeklere karıştırılarak kurutulur, ve torbalara dikilirse, çamaşır aralarına ve dolap içlerine gayet güzel koku verir.

Pire ve hamam böceklerine karşı tesirli ilaç yapılır.

Kolonyası:

Lâvanta çiçeklerini saplarından ayırmalı ve tartmalı. 500 gram çiçeği bir kavanoza koymalı, üzerine bir kilo sade (kokusuz) kolonya doldurmalı. Üç gün ağzı kapalı kaldıktan sonra pamuktan filtre ederek süzmeli. Bu kolonya ile friksiyon yapılmaya serinlik ve ferahlık duyulur. Kokusunun daha etkin olması istenilirse, filtre ettikten sonra içine 35 gram bergamut ilâve etmeli.

Sirkesi:

Keskin ve halis sirkeden bir kilo almalı, içine 100 gram taze lâvanta çiçeği ve dört limonun keskin bıçakla traş edilmiş yalnız üst sarı kabuklarını atmalı. 4 saat durduktan sonra süzmeli. Bu 24 saatin yalnız iki saati şişe güneşte kalmalıdır. Ağzı gayet sıkı kapalı şişelerde muhafaza edilmelidir.

Bu sirke yüz yıkanırken su içine birkaç damla akıtılınca cild beyaz ve yumuşak olur.

Bundan başka karasinek, arı, oskması gibi şeylerde bir pamuk tüzerine dökülüp sokulan yere konursa sancı hafifler.

Çiçek torbası:

Dolaplara ve çamaşırlara güzel koku vermek için şu çiçeklerden karıştırarak küçük tülbenç veya muslin torbalara dikilip çamaşır arasına yerleştirmeli, dolap içlerine asmalıdır. İki avuç lâvanta çiçeği, iki avuç fesliğin, yarım avuç biberiye, üç parmakla alınmış taze nane yaprağı, iki parmakla alınmış (bir tutam) ada çayı, beş diş karanfil.

Bu torbalarla bilhassa yatak takımlarında insana fevkalâde ferahlık veren güzel bir koku hâml olur.

İlaç:

Bir litre petrol içine birer avuç ceviz yaprağı, taze nane yaprağı, ve lâvanta çiçeği atmalı. Şişenin ağzını kapamalı, yirmi dört saat durduktan sonra iyice çalkamalı. Kalınca bir fırçayla bu mahiûta batırarak yatak somyalarına sürmeli. Hamam böceklerinin bulundukları yerlere sürmek lâzımdır.

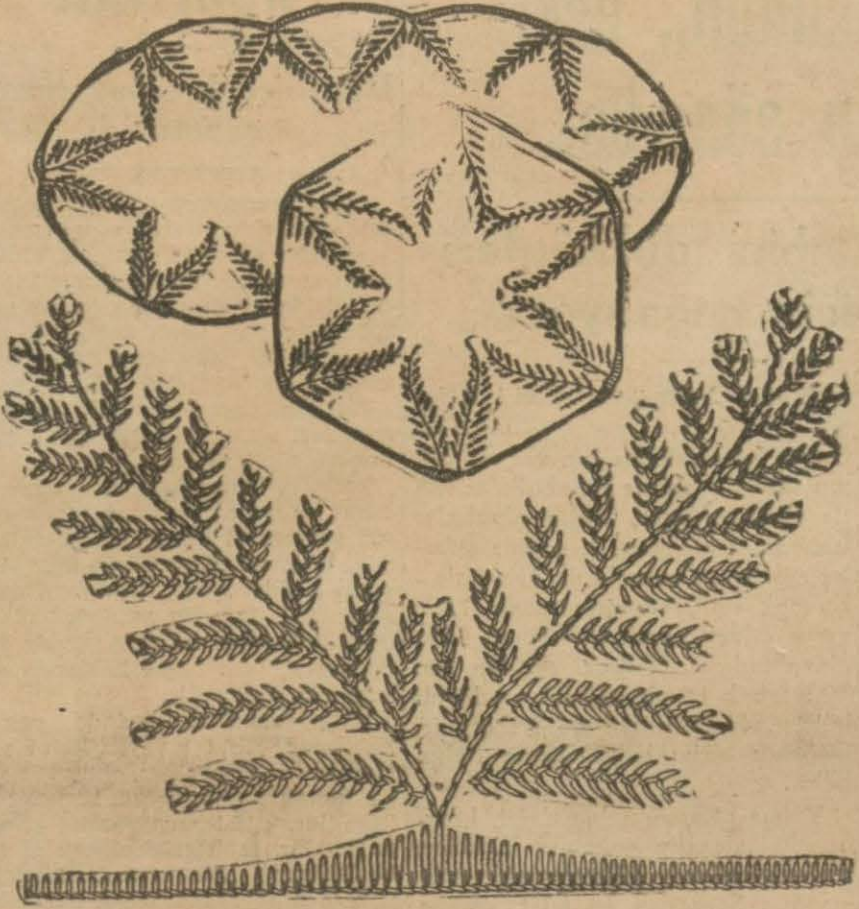
Pencere ve kapıları beş saat kapamalı, sonra açarak havalandırmalı. Petrol kokusu tamamen kaybolur, yerine nane ceviz yaprağı ve lâvanta çiçeği kokusu kalır olur. Pire ve hamam böceklerinden eser kalmaz.

Bir tuvalet suyu

Yüzün cildini yumuşak ve berak muhafaza etmek için yüzü yıkarken bazan tuvalet suyu kullanmak icab eder. Satılan tuvalet suları kadar faydalı bir suyu evde hazırlamak mümkündür.

300 gram mal mukattar, 150 gram gliserin ve 50 gram gül suyunu karıştırıp halletmeli, bir şişede saklamalı. Yüz yıkandıkça bu ilâçtan bir tatlı kaşığı su içine atmalı ve bu su ile yıkanmalıdır.

Keten üzerine iş

Beyaz veya renkli keten üzerine işlenen ince yapraklar çok süsleyicidir.

(1) numarada görülen model 1 tabii büyüklüktedir. Yapraklar yeşil işlendiği için renkli keten üzerinde pek zarif görünür.

(2) ve (3) numara, uzun ve yuvarlak iki örtü modelidir.

Gazoz

Sıcak havalarda içilen şerbetler içine su yerine gazoz ilâve edilirse içilirken daha ferahlı verir.

Evde gazoz hazırlamak pek kolaydır.

Bir litrelik ağzı kendinden kapalı bira şişesi almalı. İçini soğuk su ile doldurmalı. Bu su içine bir çorba kaşığı ince toz şeker, dört gram bikarbonat dö sut ve dört gram asit tartirik atmalı, ve kapağını hemen sıkı sıkı kapamalı. Beş dakika içinde iki üç defa şişeyi çalkalamalı. Gazoz olmuştur. Eğer bu gazoz şurupla değil de sade olarak içilecekse, o zaman gazoz hazırlanırken içine bir çorba kaşığı limon suyu ilâve ederek şişenin ağzını kapatmalıdır.

Kol altı terlemesine karşı

Kol altı terlemesi insani en fazla rahatsız eden bir haldir. Sokağa çıkmazdan evvel bir tas ilik su içine bir kaşık (borate de soude) karıştırarak kol altlarını yıkamak terlemeğe mâni olur.

Şapı veya kolonyalı su da aynı neticeyi verir.

Soğuk şerbeti azar azar içmeli

Yazın sıcak günlerinde herkes soğuk su içmek ihtiyacını duyar. Su ne kadar soğuk olursa içmek ihtiyacı o derece artar.

Soğuk ve fazla miktarda içilen su mide ve barsakları bozduğu için, bunun önüne geçmek icab eder.

Sofrada serin su içmeli. Miktarı da bir bardağı geçmemelidir.

Buzlu şerbetler içileceği zaman mutlaka sazla içilmelidir. Azar azar içilen şerbet uzun müddet devam ettiği için vücudu serinletir ve mideyi bozmaz.

Dökülen gül yapraklarından istifade

Vazolarda solan gülleri çöpe atmazdan evvel kuruyan yapraklarını bir gazete üzerine yaymalı, bahçede gül ağacı üzerinde solan ve dökülmek üzere olan gül yapraklarını da toplamalı bunları güneşte kurutmalı.

Kurumuş ve kokusunu muhafaza eden gül yapraklarını çamaşır arasına konulan küçük torbalara doldurmalı. Fazla miktarda gül yaprağı varsa salon yastıkları doldurulabilir.

Bu yastıklar gayet hafif olur ve mis gibi kokar.

MÜŞKÜLLERE CEVAP

Ahududu şurubu

Arnavutköy, Leman: Ahududu şurubu şöyle yapılır: Meyvaları ayıklayıp emell. Tülbençten ağıttan sonra çıkan suyu derin bir kap veya bardakla ölçmeli. Bir ölçü meyva suyunu iki ölçü şeker hesap etmeli. Şeker pek az su ile ateşe koymalı. Kaynatıp gayet koyu ağıdali kestirmeli, içine bir limon sıkmalı ve tencereyi ateşten indirmeli. Evvelce sıkılarak hamırlanan meyva suyunu sıcak şeker içine dökmeli ve haloluncaya kadar kepçe ile karıştırmalı.

Soğuyunca şişelere taksim edip doldurmalı.

Yüzdeki kırışıklar

Bayan K. Y.: 1 — Yüzdeki kırışıklar amelîyatla izale edilebilir. Fakat siz henüz on sekiz yaşında olduğunuzu yazıyorsunuz. Bu amelîyata ihtiyacınız yok demektir. Burnunuzun çirkin şeklini bir operatöre gösterebilirsiniz, ihtimal ki şeklini düzeltebilir.

2 — Yumurtla ağı yalnız olarak cildi temizlemez. Yarım litre 40 derece lik ispirto içine yarım limonun suyu ve üç yumurtanın ağı ilâve edilirse yüzdeki makyajı temizler.

3 — Kırpık kıvrıma mağası vardır. Krem, pudra, tuvalet eşyası satan mağazalarda ve kadın berberlerinde bulunur.

Islanan ayakkabılar

Yağmura tutulan ve ıslanan ayakkabıları olduğu gibi kurumağa bırakılırsa ayakkabının derisi sertleşir ve buruşur. Islak kunduraların yeni gibi kalması için içlerini yulafıa doldurmalı. Taneler ayakkabıdaki rutubeti çekerek şişerler ve gerilen ayakkabının içinde, kalp hizmetini görürler.

Meyva lekelerini çıkartmak için kolay bir usul

Sofra örtülerinden, mendillerden, yıkanan elbiselerden, meyva lekelerini çıkartmak için basit bir usul:

Lekenin üzerine su damlatmalı, toz halinde boraks ekmeli, ve elle ovalıyarak boraks hamur halinde lekeyi örttükten sonra beş dakika beklemeli. Bu müddet geçtikten sonra bol su ile yıkamalı. Leke tamamen çıkar.

Sütün ekşimesi için ne yapmalı?

Havamız çok sıcak olduğu zamanlarda sütün ekşidiği, yahut kesildiği çok vaki olur.

Buna mâni olmak için sütü kaynatmalı, ateşten indirir indirmeyiz, süt kabını soğuk su dolu bir tencere içine oturtmalı. Beş dakika kaldıktan sonra serin bir yere kaldırmalıdır.

BURHANEDDİN TEPŞİ temsilleri

Taksim Altintepe Alle Bahçesinde salı günü — Suadiye Şen Yol Bahçesinde çarşamba günü BABA RAMİZ (Piyas 4 perde)

Darısı çapkınlar başına!

Yazan: NECDET RÜŞTÜ

— 1 —

O küçük köyün vardı büyük, yaman bir derdi, Kadın, erkek sızlanır; çok şikâyet ederdi. Bu derd nedir acaba?.. Kithik mı dersin?.. Hayır! Bire beş yüz hasad var. Hem sat, hem kıya ayır. Sıtmamı?.. Yaz gelince bataklıklar kuruyor. Zelzele mi?.. Yok canım; köy yerinde duruyor. Eşkiya korkusu mu?.. Jandarma pek yamandır. Kuraklık mı?.. Yağıyor yağmurlar kaç zamandır.

Bu derd nedir, söyleyin: İmamın çapkın oğlu, cins horoz gibi azgın. Ne yapışkan, ne sulu: Bir lâhza burakmıyor kadınların peşini. Tufan da söndüremez gönlünün ateşini: Tanrım!.. O ne boğadır, o ne azgın tekedir.. Babasının alına oğlu kara lekedir, Zavallı imam diyor:

— Biz de genç olduk.. Lâkin Medresede yaşırdık uslu, namuslu, sakın!.. Bu kadın göz canavar bana benzemiyor hiç, Karıma inanmasam, diyeceğim ona piç!.. Yarın ruzu mahşerde vermeli fazla ceza: Gayya kuyularına temel yapılsa seza!.. Ben evlât acısını hattâ çekip sineme, Elimle koyacağım çapkını cehenneme!..

Velinin haylazlığı dilden dile dolaştı, Kırdığı cevizlerin sayısı bini aştı. Civar köylerde bile, başladı dedi-kodu, Diyorlardı:

— Desen e, herif meydan okudu?.. — On beşinden kırkına.. Kız olsun, kadın olsun, Mutlak el atıyormuş!..

— Hay, Allahından bulsun!.. — Kadımlar mahcup, şaşkın.. — Erler öfkeden deli.. — Hattâ lâkap takmışlar.. diyorlar: Boğa Veli!..

— 2 —

Bu, sürüp gidemezdi. Köy halkı verdi karar, Dediler:

— Bu çapkına münasip bir eş arar, Zorla evlendiririz!..

— Kabul etmezse eğer?.. — O zaman da haylaz köy meydanında döğör, Koğarız başka yerel..

— Yediği bunca dayak Hatırına geldikçe, köye basamaz ayak!..

İmama anlatıldı: köylü para verecek, Pîlav-zerdeye kadar, her masrafı görecektir, Baş göz edecekdilerdi. Baba, olmuştu razı, Sevinçten değişiyordu kulaklarına ağzı. Dedi:

— Tanrım!.. Çok şükür.. Çare bulduk bu işel..

Fakat: Kimi seçmeli?.. Kimi vurmalı diye?.. Dağ gibi kız olmalı: Boğa Veliyi yensin, Nasıl seymiş çapkınlık, hovardalık öğrensini!.. Köy kızları demişti:

— Yapsa da fazla çeyiz, Bu azılı adamla biz asla evlenmeyiz!..

Zaten köy tazeleri birer çelimsiz kuzdi, Hepsi ufak tefekti; hepsi narın, çızdı. Dediler.

— Çekmek için bu akıntıda kürek,

Güçlü, kuvvetli kollar; yorulmaz gövde gerek!..

Komşu köyde yaşayan çam yarması bir kızın Akıllarına geldi meşhur adı ansızın: «İri Gülsüm» denirdi. Müsemması isminin. Fil bile hayramıydı koca, korkunç cisminin: Kollar, bacaklar uzun. Kalça iri. Boy müthiş. Zor taşıdığı göğsü bohçalar gibi geniş. Gövdesinin aksine, kız çevik ki o kadar. Sanlı fil kanatlanmış: Bir ceylan sürati var. Ahali mutabıktı. Bulmuşlardı gelini. Hemem yola çıktılar: Komşu köy; ver elini!.. Ne çare yanışmadı buna «İri Gülsüm» de. Dedi ki

— Yatırım azraili göğsümde, Böyle azgın bir gence fakat asla varamam!..

Buna şaşı köylüler, parmak ısırdı imam: Kızlar korkup kaçıyor.. Ne yapacaklar şimdi?.. Gülsüm de ykıyor. Ona varacak kimdi?.. Ansızın göstermişti Ulu Tanrı mucize, Bu halâşkar önünde köylüler geldi dize: Bir kız razı olmuştu.. Şükür sana, yarabbil.. Fakat bu da sakaydı, kuruydu çiroz gibi. Kaburga kemikleri birer birer sayılır. Hafif bir fiske vursan yere düşüp bayılır. Dendi:

— Pişman olacak bu kız attığı zara, Çünkü gerdege değil, gürecek bir mezara!.. Çaresiz, söz kesildi. Geçmeden iki üç gün, Köstek konu boğaya.. Yani: yapıldı düğün.

— 3 —

Beş ay geçti. Ölmedi: Kız yaşıyordu. Hayret!.. Bu ne sonsuz cesaret, bu ne tükenmez gayret! Aksine «Boğa Veli» gittikçe eriyordu, Yaşayan bir kadavra haline giriyordu. Kız doğrusu yamanmış.. Boğaya dedirtti: Peş.. Ona rahat vermiyor, alduruyordu nefes. Kıpırmızı çehresi artık soluk, kansızdı; Biraz kanburu çıkmış, dizleri dermansızdı: Güçlülükte aşırıyordu en kısa sokakları. Gözünün feri sömüştü, çökmüştü şakakları. Kızlar artık kaçmıyor, ediyorlardı alay; Kendini bilen adam dayanamazdı kolay Yüzüne indirilen bu mağnevi şamara; Kızlar sesleniyordu:

— Boğa, dönmüş çomara!..

— 4 —

Nihayet «Boğa Veli» belâsını bulmuştu: Kadına kanıksamış, iğne - iplik olmuştu. Bir sabah.. Bahçenin gölge, serin yerinde halsiz dinleniyordu minderin üzerinde. Bir ağaca zorlukla bağladıkları teke Koparmak istiyordu ipini çeke çeke. Belli, meramı buydu: Keçilere saldırmak.. Comar Veli söyledi:

— Hey, gidi koca ahmak!.. Dişilere saldırma.. Kızlar alay ederler: Berim gibi olursun.. Sana da çomar derler!..

Veliyi uyutmadı çalın tekenin sesi; Burun deliklerini şişiriyor nefesi, İleri atılıyor yemişi gibi bir kurbac. İpi her çekişinde sallanıyordu ağaç. Büyük gayretle kalktı «Comar Veli» ayağa; Artık bu haylaz hayvan kaşınmıştı dayaa. Düşündü: «Dayak azdır.. Daha çok ceza gerek!..» Keçilere bıraktı tasmaşını çözecek.

Hollivuttan gelen haberlere göre bir müddettenberi film faaliyetinden uzak bulunan Katherin Hepburn yeniden film çevirmeğe başlamıştır. Yukarıda artist son çevirdiği filminden bir sahnede görünüyör.

SÖZÜN GELİŞİ

Nesi yokmuş?

Kendisine Köprüde rasladım: Mendilile kafasını silerek hiddetli hiddetli yürüyordu. Birinci dövmeye gittiği sanılabildi. Göbeği kalabalığı ikiye yarmağa muvaffak olduğu sırada karşılaştık. Az daha beni de devirecekti.

— Merhaba, dedim, nereye böyle? — Sanki bir senedir birbirimizi görmeyen bir değışmişlik gibi selamsız, sabahsız:

— Nereye olacak, dedi, Belediyeye gidiyorum. Artık bizim köy oturulur bir yer olmaktan çıktı.

«Bizim köy» dediği Arnavutköy, Kadıköy, Bakırköy, Erenköy gibi İstanbul köylerinden biri idi. Gelip geçenlere mâni olmamak için onu Köprü'nün yan çıkıntılarında birine çektim.

— Anlat, yahu! dedim, sizin köy neden oturulur bir yer olmaktan çıksın?

— Görmüyor musun, diye cevap verdi, haziran ayının ortasında. Sıcaklar bastı. Güneş altında buram buram terliyoruz.

— Elbette terliyeceksin canım. Bir kere şışmansın. Sonra da bugün gibi haziran ortasında. Hatta temmuzda doğru gidiyoruz.

Daha dur bakalım, hele ağustos gelsin, sen o zaman görürsün sıcak! Sonra, Belediyeye ne diye gidiyorsun? Bir sıcaklardan şikâyet bürosu mu açıldı? Bu derde çare mi bulunmuş?

Sözlerini ciddiye almayışına âdeta kızarak:

— Bırak şakayı Allah aşkına, diye söylendi, Bizim köyde her şey var. Fakat buzsuzluktan kuruyoruz! Buza ihtiyacı olanlar tâ uzaklardan getirmek mecburiyetinde kalıyorlar. Esnaf müşkül vaziyette! Halk çok eziyet çekiyor! Komşular namına Belediyeye bas vuracağım, bize oraya buz göndersinler!»

Ve benim cevabımı bekmeden, kurşun gibi, yoluna devam etti. Arkasından bakakaldım.

İşte her istediğini yanıbaşında bulan, yalnız suyunu soğutacak buzlu biraz uzaklardan getirmek mecburiyetinde kaldığı için kühre binen bir insan. Kendisi, dünyada eşine nadir raslanır bir şikâyetçi tipi olarak bir Avrupa müzesine yerleştirilebilirdi!

Şevket Rado

Manisaya su, arteziyen kuyuları ile temin edilebilir

Yapılan tecrübe, şehrin altında bol miktarda iyi su bulunduğunu isbat etti

B. Lütfi Kırdarın Manisa valiliği zamanında hastanenin su ihtiyacını temin için açılan arteziyenden bol su akıyor

25/6/941 tarihli gazetenizin 6 ncı sayfasında «Manisanın fazla suya ihtiyacı var» başlığı altında bir yazısı beni bu hususta birkaç satır karalamışa mecbur etti.

Evet, hakikaten Manisanın fazla suya ihtiyacı vardır. Çünkü şehrin suyu yaz aylarında saniyede 4 litreye kadar tenezzül eder. Manisalırlar bu mevsimde sıkıntıya düştükleri gibi belediye de bu ihtiyaca nasıl cevap verebileceğini şaşırır. Bu sebepten dolayı herkes suyu uzaklardan, kilometrelerce ilerden bir memba veya bir pınar aramasını ve buradan getirilmesini düşünür. Buna mukabil hiç kimsenin aklına gelmez değil mi? Arandan su acaba şehrin içinde veya yakınından bulunabilir mi? Bu suale, esaslı incelemler ve ameli tecrübelerle aldığımız hakiki neticelere dayanarak ben cevap veririm:

Manisa ve civar bünyesi 3 üncü sıradan teşekkülüne aid olup şehrin malûm olduğu gibi sathi mail etkeleri üzerine kurulmuş bulunmaktadırlar.

Sayın valimiz B. Lütfi Kırdar bu şehirde yüksek azmı, yorulmaz gayreti ile iş başarırken asri ve temiz bir hastane de kurmuştur. Lüzumu ıskırık olduğu gibi bu güzel nihhat ruvasında da bir fabrika kadar suya ihtiyacı olduğundan, şehir ihtiyacına cevap veremiyen belediye suyu hastaneye de gayri kâfi gelirdi.

Bu ihtiyacın uzun boylu tedkiklerinden sonra mahallen teminine isabetli bir karar verildiğinden valinin emri ile bizzat taahhüd ettiğimiz (135) metre derinliğindeki bir arteziyen kuyusu sondajı ameliyesi ile hastanenin bugün ve yarınki su ihtiyacı kökten temin edilmiştir.

Çıkan su zeminin (7) metre kadar irtifa almış olup yapılan kuyuya tecrübesi pompaj ameliyesi-

şinde su seviyesi ancak nakış 10 metreye düşürüldüğünde saniyede 3,5 ilâ 4 litre mütemadi su almıştır. Seviyenin daha aşağı, takriben 25 - 30 metrelere düşürüldüğü takdirde saniyede 10 ve 50 metreye düşürüldüğünde saniyede 18 litreyi mütecaviz bir miktar su elde edilebileceği katıyeti karşısında bilmem ne sebepten Manisalırlar elân suyu ta uzaklardan tedarik etmeye çalışmaktadırlar. Mikdarın mebzûliyeti karşısında evsafının hali hazır şehir suyu vasfından daha iyi bulunduğunu da o zaman hastanede yapılan tahlil neticesinde anlaşılmıştır.

Netekim İstanbul Belediyesi de bir zamanlar Bakırköy ve civarına Terkistan su getirmeyi düşünmüştü. Halbuki bu düşüncenin yanlış olduğu ilk Sumer Bank Basma fabrikasında yapılan arteziyen kuyusu ile Haznedar çiftliğindeki arteziyen kuyuları meydana çıkarılmıştır.

Bunun için Nasreddin Hoca hikâyesi gibi aşağıda bol ve temiz su varken kilometrelerce ilerden binlerce lira masraf ederek ve bilhassa arz hareketi mintakası gerçevesi dahilinde bulunan bu teşekkül mem-balarından su getirmenin ne dereceye kadar doğru olacağını muhterem Manisalırlardan sonra ve hürmetlerimi sunarım.

K. Temel

Bir kadın arabadan düştü, kolu kırıldı

Arnavutköyde oturan altmış yaşlarında Hanife isminde bir kadın, dün bir mesireye gitmek üzere fayton arabası getirtmiş, arabaya binmekle iken birdenbire beygirlerin yürüme-style düşmüş, bir kolu kırılmıştır. Hanife Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

KUŞ BAKIŞI:

Bir fincan kahve

Bir müddettenberi gazetelerde kahve tevziine dair sık sık haberler çıkmaktadır. Son haberlere göre, bugünden itibaren halka kahve verilmesine başlanacaktır. Kahve tevziine bu kadar ehemmiyet verilmesi belki hayretli mucip olur, harp zamanında, birçok memleketlerde halk yiyecek bulamazken, kahve tevzi ile bu kadar alâkalı şekilde meşgul olmak mantıksız görünür... Kahveye bu ehemmiyeti veren tiryakilerdir. Kahve tiryakileri, her tarafta olduğu gibi, bizde de çoktur.

Avrupada en çok kahve içilen memleket İtalyadır. Kahve âdeta İtalyanların millî içkisi. İtalyanların çoğu günde sekiz, on kahve içmedikçe rahat edemez. Fakat buna rağmen, İtalya daha harpten iki sene evvel, harice döviz gitmemesi için, kahve ithalini azaltmıştı. Haftada ancak birkaç gün kahve bulmak kabil oluyordu. Harp çıktıktan sonra kahve hemen kâmilten ortadan kalktı. Bu yüzden İtalyan kahve tiryakilerinin ne kadar üzüldükleri kolayca takdir edilebilir.

İyi pişmiş bir fincan halis kahvenin bir kahve tiryakisi üzerinde ne kadar büyük tesir yapacağı kolayca tahmin edilebilir. Fakat Londrada çıkan Daily Mail gazetesinin bir harp muhabirinin gazetesine gönderdiği mektup bu tesirin, tahminin de fevkinde olduğunu göstermektedir. Muhabir diyor ki:

«İngiliz kuvvetlerinin Bingaziyeye doğru ilerî hareketleri esnasında iki İtalyan generali esir edilmişti. Bunlardan biri general Cerio, diğeri general Mario Mazzetti idi. Bunlar, bizim de bidingimiz bir torpido muhribi ile Mısır sevk ediliyordu. General Mazzetti müteessirdi, fakat herkesle konuşuyordu. Cerio ise hiçbir söz söylemiyordu. Gözlerinden, çölün hararetiyle yanmış yanaklarına doğru yaş döküldüğünü gördüm. Kendisine viski ikram ettim, içmedi. Çok kederli idi. Yaveri: «Üç gün içinde on sene ihtiyarladım» diyordu.

Nihayet yemek vakti geldi, sofraya oturduk. Yemek listesinde et haşlaması, pirinç lâpası ve hafif bir tatlı vardı. General Cerio bunlardan mutedil surette yedi. Fakat kederli hali elân gitmemişti, elân kaşları çatıktı.

Yemekten sonra kahveler geldi. Henüz haşlanmış, mis gibi kokan bir kahve... Kahveyi gördünce general Cerio'nun çehresi birdenbire aydınladı, gözlerinin içi gülmeğe başladı. General kahvesini içerken sükûtlılığı bıraktı, konuşmağa başladı.»

Muhabir bundan sonra generale harbe ait görüşmelerini anlatıyor ki, bu eski harp hâdiselerinden bahsetmeğe lüzum görmüyoruz. Bu mülâkatta dikkate şayan nokta, bir fincan kahvenin bir tiryakinin çatık kaşlarını açması, bağlanmış dilini çözmesi, bezgin bir insana yeniden kuvvet ve ümid vermesidir.

Trakya'da yeni yıl yağ koza mahsulü

Edirne (Akşam) — Yeni yıl yağ koza mahsulü dün şehrimiz borsasına gelmiş ve satışa arz edilmiştir. 130 - 167 kuruş arasında olmak üzere 1500 - 1600 kilo mal satılmış ve çoğunu şehrimizde bulunan malat Bursa koza kooperatifi almıştır.

Yeni mahsul kalite itibarıyla iyi olmakla beraber rekoltenin geçen yıllara nazaran noksan olacağı anlaşılmaktadır. Geçen sene 60 - 70 kuruş arasında satılan kozanın bu yıl 130 - 167 kuruş gibi yüksek fiyatlarla satılması koca kalımızın yüzünü güldürmüştür.

Uzunköprüde de yeni mahsulün borsaya getirildiği ve orada da rekoltenin az olduğu haber alınmıştır.

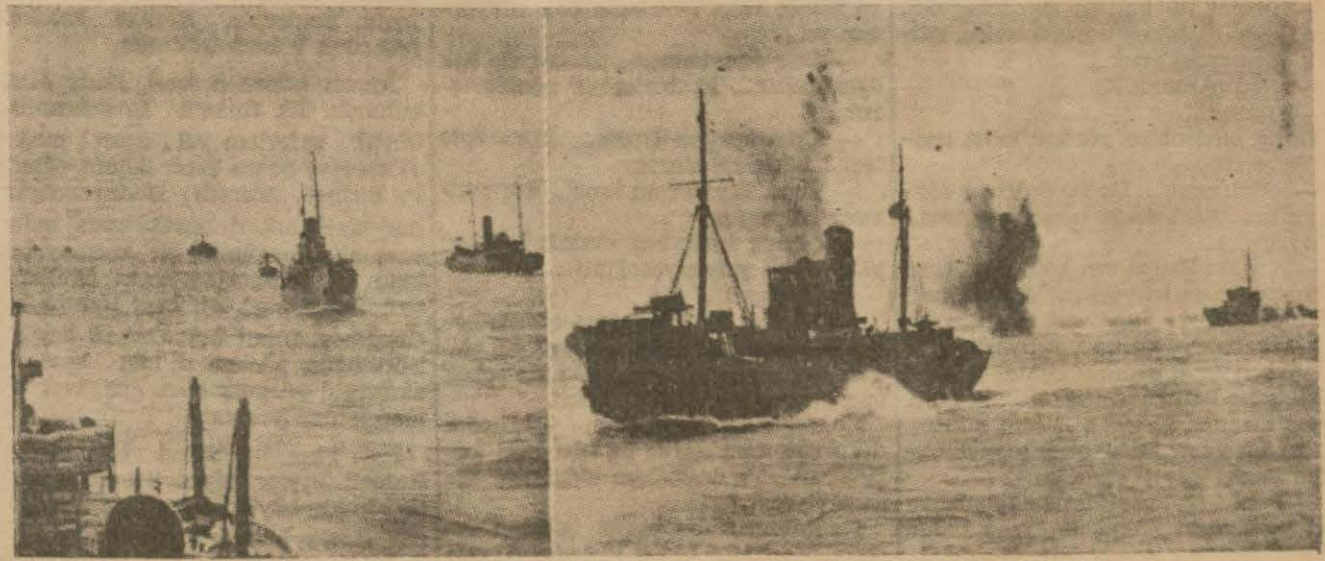
Bükreş'de bir çok komünist yahudi tevkif edildi

Bükreş 29 (A.A.) — Sovyet tayyarelerine ziyârlarla işaretler vermeğe teşebbüs eden birçok komünist yahudi Bükreş'te tevkif edilmiştir.

Atlantik muharebesi şiddetini muhafaza ediyor

İngiliz tebliğlerindeki zayıat miktarına bakılırsa İngilterenin ablokasının tam muvaffakiyet kazanacağı şüpheli görülmektedir

Açık denizde bir vapur kafilisi

İngilterenin Almanya'yı denizden ablokasına karşı Almanyanın tahtelbahir ve hava kuvvetile İngiltereyi mukabil abloka bu senenin ilk baharında şiddetini birdenbire arttırmıştır. Harbin bidayetinde takriben 50 tahtelbahirle başlayan abloka yeni tahtelbahirlerin inşaatile ve İtalyan tahtelbahirlerinden bir kısmının bu harekâta iştirak ettirilmesile cısan ve mayıs aylarında muvaffakiyetli neticeler elde etmiştir. İngiliz resmi tebliğine göre zayıat, nisan ayı zarfında 488,000 ton tutan 106 vapura ve mayıs ayı içinde 461,000 tonluk 98 vapura baliğ olmuştur. Bunlardan kaçının tahtelbahirler kaçırın tayyareler tarafından batıldığı malûm değildir.

Ablokanın şiddeti Başvekil Mister Churchill ve Amerikan matbuatı tarafından itiraf edilmektedir. Esasen İngilterede son günlerde işe madelerine ilâveten melbusat satışının da vesikaya tâbi tutularak tahdit edilmesi gemi zayıatının fazlalığının dolaylı haricden yün ve iplik getirmek hususundaki müşkülâtın neşet etmektedir. Yeni gemi inşaatı ise zayıatı telâfi etmekten henüz uzaktır. Nefsi İngilterede ve dominyonlarla Hindistanda yeniden kurulan tersanelerde inşa edilmekte olan vapurlar batırılan miktarın ancak üçte birine tekabül etmektedir. İngiltere 1914 harbinde Alman tahtelbahir ablokasına iki tedbirle karşı koyabilmisti. Bu tedbirlerden birincisi yeni gemi inşaatı, ikincisi tahtelbahirler karşı mücadele teşkilât ve vesaitini kuvvetlendirmek idi. Ancak unutmamalı ki, Almanlar geçen umumî harpte İngiliz vapurlarını batırmak için yalnız tahtelbahir silâhı kullanmışlardı. Halbuki bu harpte tahtelbahirler kadar uzak mesafe

tayyareleri de vapurlara büyük bir belâ kesilmiştir. Diğer taraftan bu harpte Almanların çıkardıkları tahtelbahir miktarı 1914 harbine nisbetle aşağı yukarı iki mislidir. Maamafih buna rağmen İngiltere yeni vapur inşaatı ve tahtelbahirle tayyarelere karşı mücadele tedbirlerini tekemmül ettirerek ablokanın tesirini azaltmağa büyük bir gayretle çalışmaktadır.

Acaba İngiltere Alman tahtelbahir ve tayyarelerine karşı mücadelesinde muvaffak olabilecek mi? Filhalka İngilterenin mukadderatı bu mücadelenin neticesine bağlı bulunmaktadır. Almanya mukavemet harbine hazırlanmak için Rusya'ya karşı giriştiği harbi kazandığı takdirde bir taraftan tahtelbahir inşa edecek tezgâhlar diğer taraftan tayyare fabrikalarını ele geçirmek suretile İngiltereyi daha müessir surette abloka etmek imkânını temin edecektir.

İngiltere ise gemi zayıatının fazlalığına rağmen deniz nakliyatını mümkün olduğu kadar idame etmek azminde. Zira tahtelbahir ve tayyare ablokasının şiddetini arttırdığı nisan ve mayıs aylarında mecmu gemi zayıatı 204 vapurdur. Atlantik hava şeraitinin bu iki mütearrız silâha kıça kadar daha dört ay müsait bir fırsat vereceği düşünülürse bu müddet zarfındaki zayıat nisan ve mayıs aylarına kıyasen 400 vapur olarak kabul edilebilir. Şu halde bu ilkbahar ve yaz mevsimi içinde İngiliz ceman 600 vapur kaybetmiş olacaktır.

Kış mevsiminin bulûlile gerek tahtelbahir ve gerek tayyarelerin taarruz imkânları bittabi azalacak ve binnetice zayıat miktarı da tenezzül edecektir. Kış aylarındaki zayıat miktarının yaz zayıatına nisbetle ya-

rıya düşeceği kabul edilirse 942 sene nisanına kadar 900 vapur batacağı tahmin olunur. Geçen nisan ayı bidayetinde İngilterenin Atlantikte asgarî 2000 vapuru sefere çıkardığı tahmin edildiğine göre bir senede bu miktarın hemen hemen yarısı batmış olacaktır. Halbuki yeni vapur inşaatı batan miktarın üçte birini telâfi edeceğinden 300 yeni vapur servise sokularak seferlere 1400 vapura devam edilebilecektir. Bu müddet zarfında bittabi Alman tahtelbahir ve tayyarelerinin adedi de artacağından gemi zayıatının fazlalması beklenirse de buna mukabil yeni vapur inşaatı ve tahtelbahirlerle tayyarelere karşı mücadele vesaiti çoğalacağından nakliyat işinin 1942 senesinde de bu seneki gibi büyük sarsıntı geçirmesine rağmen durdurulamıyacağı tahmin edilebilir.

Bu sene kullanılan vapur adedinin önümüzdeki sene yarıya inmesi yani nakliyata azamî 1000 vapur tahsis edilebilmesi zarureti karşısında kalmacağı farzolsa dahi Amerikan yardımının en mühimini teşkil eden tayyarelerden bir kısmının uçarak İngiltereye gelmesi ve belki de tayyare yedek aksamlarının havadan nakli mümkün olacağı düşünülürse İngiltereyi abloka eden mütearrız silâhların tam bir muvaffakiyetle kazanacakları şüpheli görülmektedir. Maamafih bütün bu mülâhazalar İngiliz tebliğine istinaden yürütülmüştür.

Alman tebliğleri gemi zayıatının İngilizlerin bildirdiği miktarın iki misli olduğunu iddia etmektedir ki bu takdirde İngilterenin ablokasında mütearrız silâhlar kat'i bir muvaffakiyete doğru ilerlemektedir. A. B.

Ispanyada

Benzin sarfiyatı yeniden tahdit ediliyor

Madrid 29 (A.A.) — İngiltere makamatı tarafından İspanya dahilî istihlakâtı için teab eden benzinin nakli hususunda gemilere Navi Certs verilmekten imtina edilmesi üzerine temmuzdan itibaren benzin sarfiyatının daha ziyade tahditinde karar verilmiştir.

Otomobillerin seyrüseferlerini azaltacak surette yeni tedbirler alınmıştır. Madrid 29 (A.A.) — General Franco İngiltere büyük elçisini kabul etmiştir. Buna dair hiç bir resmi tebliğ neşredilmemiştir.

İngilizler bir Fransız petrol gemisini serbes bırakıyorlar

Vaşington 29 (A.A.) — Uzun siyasi müzakerelerden sonra Bermuda İngiliz bahriye makamları «Şehrazad» adındaki Fransız petrol gemisinin Amerikadan Kazablanka'ya gitmesine müsaade etmişlerdir.

İyi malûmat alan mahfillerden öğrenildiğine göre, Weygand ordusunun İngilizlere karşı mühim askerî hareketlere girişmeyeceğine ve Simali Afrikadaki Fransız müstemlekeleri Almanların maksadlarına hâdim kılınmayacağına dair İngiltere ve Amerika labeden teminat verilmezse, Fransız Afrika'ya başkaca ırsalat yapılmayacaktır.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Dvina nehirleri

Almanlar, resmi tebliğlerinde, Dvina nehrini birkaç yerden geçtiklerini bildiriyorlar.

İki Dvina nehri vardır; garptaki ve şimaldeki. Bahsi geçen garptakidir. Bunun Letoncası Dougawa'dır.

Rus ovasının şimali garbisini kısmen sulayan Dvina, Valdai yüksekliklerinden ve Colga menbalarının 15 kilometre ötesinden çıkar. Vitelesk'i, Polotsk'u, Dvinsk ve Riga'yı suladıktan sonra Baltıkta, Riga körfezinde denize dökülür.

Uzunluğu 1024 kilometredir. Sovyet Rusyayı müdafaa eden kuv-

vetli istihkâmlar, şimalde bu nehire dayanmaktadır.

Geçen büyük harpte de Ruslar Dvina'yı bir müdafaa hattı olarak kullandılar. Almanların Dvinsk'e yaklaşmasına mâni oldular (Eylül 1915). Fakat 1917 de aynı suretle hareket edemediler. Bolşevik inkılabı müteakip von Hutier Dvina'yı aşip Riga'ya doğru ilerleyebildi.

Şimali Dvina Arhangel'i suladıktan sonra beyaz denize dökülür. Uzunluğu 1725 kilometredir.

Dvina nehirlerine Duna da denir.

Almanyanın petrol ihtiyacı

Cardiff 29 (A.A.) — İktisadi harp nazırı B. Dalton dün bir nutuk söyleyerek demiştir ki: B. Hitlerin Baltık ve Ortaşark memlekelerine ve Sovyetler Birliğine karşı yaptığı hareket Almanyanın zayıf noktasının petrol olduğunu göstermektedir. Almanların elinde bulunan petrol mevcudu muayyen bir raddeye inince Almanya harbe devam edemeyecektir. Almanya Sovyetler Birliğine karşı giriştiği hareket esasında da külliyetli miktarda petrol sarfedecektir.

Akşam ticaret kursları açılıyor

Maarif Vekâleti, İttihâd ettiği bir kararla Akşam ticaret kursları açacaktır. Bu kurslara on iki yaşından küçük ve kırk beş yaşından büyük talebe alınmayacaktır. Kurslar teşrinlevvel iptidâsında başlayacaktır.

Bir çocuk duvardan düşerek yaralandı

Ciballide oturan B. Mustafanın oğlu dört yaşlarında Yılmaz, yıkık bir duvar üzerinde oynamakta iken müvazenesini kaybederek düşmüş, muhtelâ yerden yaralandığından beyazı tedavi hastanesine kaldırılmıştır.

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

KİM?

Delikanlı eski çocukluk arkadaşının elini kuvvetli kuvvetli sıktıktan sonra: — Nasılsın Bediâcım?.. dedi. Fena halde yamışsın... Tabii plâjlarda değil mi? Hiç de haber vermez, bir gün de: «Bizimle beraber gelir misin?» diye sormazın. Vay hain vay! — Genç kız koyu esmer cildi ile harika şekilde bir tazeladın bembeyaz, gayet muntazam dişlerini göstererek gülümsedi: — Seni öyle plâjlara filân davet edemeyiz... — Sebep? — Mahzuru var... Hem de büyük bir mahzur... — Delikanlının merakı artmıştı: — Ne gibi?.. Nâcin ben seninle ve arkadaşlarınla plâja gideyim mi? — Genç kız onu merak içinde bırakmak istiyormuş gibi: — Dedim ya bu işin mahzuru var. Ben bizim grupun eğlencelerine iştirak edemem. — Neden amma? — Günlü! — Bedia birdenbire sözünü kesti, son- ra ilâve etti: — Söylemem... Daha doğrusu söy- liyemem... Söylemeye mesum değilim... Söz verdim... — Kuzum Bedia sen beni meraklan- cıdır... İstiyorsun? Yalvarırım, ne olur... Söyle Bediâcım... Çocuk- luk arkadaşın kırmaz... Biliyorsun ya küçükken ne kadar benim macun şekerlerinden yemiştin... Haydi, fazla üzme insanı... Zaten ben seni bilirim. Dilin durmaz? Nasil olsa söyleyecek- sin... Fazla eziyet etme bari... — Peki söyleyeceğim... İçimden biri sana âşk!.. Hem de fena halde tutkun biçare... Bunun için düşün- düğüm... Eğer sen bizim eğlencelerimize iştirak eder, bizimle gezip tozarsan kızcığın derdi bütününe atacak, alev sa- çağı saracak... Bunun için seni ara- mıza sokmamıza, eğlencelerimize al- mamağa karar verdik... Eblirliği ile zavallı kızı senin âşkını unutturmağa çalışacağız... — Kenan hayretler içinde kalmıştı: — Aley ediyorsun değil mi? Bana âşk filân yok... Masal bu... — Katiyen... Tamamıyla ciddi söy- liyorum. Zavallı sana fena halde abayı yakmış!.. Derrinden nerede ise ölecek... Aptal iste... âşk olacak baş- ka kimse bulamamış galiba... — İltifatına teşekkür ederim... Fak- kat acaba meçhul sevgilimin kim ol- duğunu sorabilir miyim? — Yoooo... Katiyen... Onun ismini söyleyemem... Onun sırrını ifşa etmeğe hiç hakkım yok... Hem söz de ver- dim... — Ne olur Bediâcım?.. Haydi haydi... Söyle... — Dünyada olmaz... İcap ederse di- limi keserim... Fakat onun ismini söylemem!.. — Kenan çocukluklarından kalma bir titiyada onun yanagını okşayarak: — Haydi benim şeker Bediâcım... İnat etme iste... Söyle şu sevgilimin ismini... — Israr etme Kenan... Fena halde sinirleniyorum... Beni bu kadar bo- boğaz, arkadaş sırrına ihanet edecek bir kız mı zannettin... Katiyen söyle- mem... — Amma ben anlarım... — Bedia telaşa sordu: — Nasıl? — Seven bir kadın, seven bir genç kız derhal belli olur? Bilhassa zeki bir erkek bunu derhal farkeder. — İste bu iste katiyen yanılıyor- sun... O, öyle bir kız ki dünyada sana karşı olan hislerini belli etmez... İçini çok iyi saklamasını bilir. — Dehşetli merak ediyorum... Arkadaşların birer birer gözümün önüne geliyor. Hepsinin hareketlerini, bana karşı muamelelerini ayrı ayrı düşün- yor ve kendi kendime soruyorum: Aca- ba hangisi?.. Bu sakın Semra olma- sını? — Bedia kollarını çattı: — Niçin evlâ akına o geldi... Bilir- sin ki Semra gayet haval bir kızdır. Öyle uzun, romantik, ümitsiz aşklara gönülünü kaptırmaz... — Bu işler belli olmaz ki... Bakarsın en haval, en keleşlik ruhlu bir insan bir gün bir tarafa öyle takılır kalır...

Kim... sen de hayret edersin... Fakat ma- demki Semra değil, yoksa bizim meç- hül sevgili Gülseren mi?.. — Bedia alaycı bir tavrıyla: — Gülseren sana âşk olmayacak kadar akıllı kızdır. — Neden? Bana âşk olmak akılsız- ca bir hareket midir?.. — Zannederim!.. — Sebep? — Öyle senin gibi bir daldı durmı- yan bir adama âşk olmaktan budala- ca bir hareket tasavvuf edilebilir mi? — Teşekkür ederim... Bugün bana iltifatları yağdırıyorsun... Konuşma- mma devam edelim?.. Bu Nimet ol- masın?.. — Nimet mi? Bilirsin ya o esmerdir ve daha siyade sarımsıların beğenir... Halbuki sen sarışın sayılmazsın... Son- ra Nimet sana sinirlenir de... Biliyor- sun ya... — Sen ona bakma... Bazen de âşk öyle başlar... Birbirlerine sinirlene- rek... — Çıldıracam Bedia... Kim öyle ise?.. Söyle ne olur?.. — Yooo... Kızıyorum ama... Boş yere ısrar ediyorsun. — Demek artık ben seninle beraber plâja filân gidemeyeceğim!.. — Katiyen! — Ne olur, bir kere olsun sizinle be- rabere geyelim... Bir kerecek davet et... Ben her şeyi anlarım... Zeki bir erkek için bu gayet kolay bir iştir... — Her fırsatta zekânı medhede- durursun ama nafile bu işte yaya ka- lacaksın... Ve onun kim olduğunu öğ- renemeyeceksin!.. — Bu konuşmadan sonra aradan tam- beş hafta geçti. Bir gün Kenan Bediâyı tenha bir köşede buldu. Gö- lümsürek ve gayet muzaffer bir tav- rıyla ona sunuları söyledi: — Nasıl? Seven bir kadın yüzünden belli olur... Zeki bir erkek onu derhal farkeder dememiş miydin?.. — Bedia ona hayretle baktı: — Evet... Böyle söylemiştin ama... Ne oldu?.. — Ne olacak? Sevgilimin kim oldu- ğunu öğrendim!.. Hattâ ona kendi hislerini bile açtım... Anlaştık. — Bedia oturduğu yerden birdenbire ayağa kalkarak: — Ne diyorsun?.. diye sordu. — Evet... Nihayet bana bahsettiğin insan Semra olduğunu anladım... Onu geçen gün Adaya davet ettim... — Gittiniz mi? — Tabii gittik... Ve harikulâde bir mehtap vardı. Senin söylediklerini Semranın bizzat kendi ağzından işiti- mi... Bana her şeyi iftâr etti... — Bedia bir ayağını yere vurdu: — Hayır... hayır... Yalan söylemiş- sin... Benim sana bahsettiğim o değildi ki... O değildi ki... Sizin ilkiniz de ah- lâksız insanlardın... Halbuki Semra sana kimin âşk olduğunu gayet iyi biliyordu da!.. Alçak... Ne olacak?.. Benim sana söylediğim genç kız ta- mamile başıa idi... — Tuhaf şey!.. Bedia hiddet içinde idi ve ağlıyordu. — Kenan genç kızın elini tuttu: — Kim öyle ise o? — Bir de eze ki bir erkek her şeyi anlar diyorsun değil mi?.. Ya sen hiç zeki değilsin, yahud da ben anlatma- sını biliyorum... — Kenan Bediâyı kendine doğru çeke- rek: — Bediâcım... Nafile üzüme... Ben zaten an- lamıştım... Sana hakikati meydana koydurtmak için bu Semra hikâyesini uydurdum... Nasıl hemen işi belli ettin... Diyorum ya, seven ka- dın belli olur... — Hikmet Feridun Es

KÜÇÜK İLAN
okuyucularımız arasında
EN SERİ,
EN EMİN
EN UCUZ
vastadır. Alım, satım, ki-
ra işlerinde iş ve işi için is-
tifade ediniz.

Tefrika No. 120

Güzel Gözlü Kız

Aşk ve macera romanı

Nakleden: (Vâ - Nû)

— Demek gene de kalbini kur- mak niyetindesiniz... Bu cevapları- nızdan o anlaşılıyor. — İhtiyar, telaşa düştü: — Hayır, canım, hayır... Ne mü- nasebet?... — Ama Allah!.. — Tanımiyorum... — Mademki öyledir, ben gidiyo- rum; sizi yalvarız bırakıyorum. — Hayır, gitme rica ederim, go- cuğum... Şayet istersen, artık o sev- diğin Allah aleyhine tek söz söyle- mem... — Bugün böyle yaparsınız, amma sonra... — Yarı da, öbürün de, sen var- ken de, yokken de söylemem... Söz veriyorum. — Çoek hayretle baktı. Hiç cevap vermedi. — Hasta yavaş yavaş nekahat dev- resine giriyordu. Şimdi artık yata- ından kalkabiliyordu. Odada bir- malıdu... Bastonuna

dayanarak. — Pencerenin yanında bir koltuğa oturuyordu. Lâkin bütün bu hare- ketleri güçlük yapıyordu. — Bârhân: — Daha üç ay lazım; ancak on- dan sonra biraz kendine gelebilir... — diyoru. — Meamafih tehlikeyi şimdiden atlattığını sayılır... Müthiş bir inmeye uğrayabirdi. — Melek büyük babasının yanına gittiği vakit, ona elini uzatıyordu: — Öpeyim... — Fakat Sakin baba, öptürmüyor, bu minimini eli, büyük bir kadın eli imiş gibi sıkıyordu. — Haydar Şakir, torununu kendine doğru çekmek, öpmek isteyince, ço- cuk, bir sevkî tabii ile irkilecek hafif- ce geri çekiliyordu. Biraz ötede ki is- kemlele çıkarak uslu uslu oturu- yordu. — Bir gün, erkek dedi ki: — Yavrum, dayanamıyorum... Niçin buynuma sarılmıyorsun? Seni

Trakya'da eski eserler
Aykut oğulları (Timurtaş) lara
aid eserler

Bugün Suriye hududumuzun dışın- da kalmış olan (Caber kalesi) civarın- da Atatürk tarafından türbesi ih- ya edilen ve elyevm kale üzerinde Türk bayrağı dalgalanan eski Türk büyüklerinden Süfman Şahan İki oğlundan Dündar bey Adana taraf- larına; Ertuğrul bey de Söğüt ve Es- kişehir havalisine yerleştiler. Burada (Aykutalp) Ertuğrul beyin en kahra- man bir serdârı idi. — Aykut Alpın oğlu olan Emir Ali de Osman ve Orhangaziler zamanında İznik, Yenigöller, Herake kalelerini fetheden bahadırılardı. — İmrâlı adasının ismi, Emir Aliden kalmıştı. İlk Rumeli savaşlarımızda büyük zaferlere yol açan meşhur «Timurtaş paşa» Emir Alinin oğludur ve Birinci Muradı Hüdavendigârın her türlü askeri harekâtında bulun- muş olup bugünün bir kurmay baş- kanı idi. «Timurtaş paşa» oğulların- dan Yahşi bey; Ali bey, Hamza bey, Oruç bey, Umur bey, Osman bey gibi Türküğün yücelmesi için kanlarını akıtarak çalışmış olan cengâver ku- mandanlar yetmişli. Bunlardan: — 1 — Timurtaş Yahşi bey, babası Rumeli Beyler beyisi Timurtaş paşa ile birlikte büyük Kosova harbine iştir- kak etmiş, bilâhare Yıldırım'ın (Bre Doğan geyikorum...) diye şehamet sa- çan avazını işiterek kalesini kuvvetle müdafaa etmiş olan «Pravadi fatihi» ve meşhur (Niğbolu kalesi) muhafızı yaralı Doğan beyle birlikte Tuna bo- yarında bir çok muzafferiyetler elde eden kumandanlarımızdandı. Timur- taş Yahşi bey; Yıldırım Timurlen- ge karşı açtığı Ankara harbinde şehid olmuştu. Edirne'de bugün adıyla anı- lan (Yahşi beyli) köyü bulunmakta- dır. — 2 — (Timurtaş Ali bey); Manisada yıkık imaretle beraber camii, Bursa- da, Edirne'de, Lüleburgazda Türk mi- marisinde kıymetli eserleri mevcuttur. Lüleburgazda, Timurtaş Ali beyin «Okla» adında bir çifliği, elyevm «Kadılar camii» denilen, Burgaz köp- rüsü başında harap bir camii bulun- maktadır. Timurtaşın Bayraktarı da Burgazda Sokullu kervan sarayı yan- ında tarihi bir sür bakiyesi olarak kalan zindan kalesi içerisinde gömülü bulunmaktadır. Burgaz halkı burası- na (Zindan Baba) diye hürmet eder- ler. — Burgazdaki camisinin aynı plânda Edirne - Karaağaç demiryolu üzerin- de ve adına verilmiş Timurtaş mey- kinde daima Avrupa trenleriyle gelip geçenlerin gözlerine çok hâzin tesir eden harap manzaralı bir camii bu- lunmaktadır. Timurtaş Ali beye ad- Burgaz ve Edirne Karaağaçındaki bu tarihi camilerin umumî müfettiş ge- neral Kâzım Dîrk tarafından röleve plânları tanzim ettirilmiş, süratle ta- mirleri için kuvvetli teşebbüse girişil- miştir. — 3 — (Timurtaş Umurbey): İstanbu- l'un fethi esnasında elyevm Hallî is- kelesinde (Şahkulu) adile maruf olan mahalden Fatih gemilerinin kızaklarla indirildiği zaman Timurtaş Umurbey de kuvvetle beraber (Eyyubî Ensari) kapısını tutmuştu. İstanbul'da Yemiş olvarında Timurtaş Umurbeye aid çok kıymetli tarihî bir camii bulun- maktadır. Lâpski kazasında Umur- bey nahiyesinde, Selânikte ve Bulga- ristanın Karlova kasabasında Umur- beyin camileri bulunmaktadır. Edir- ne'de adına verilmiş (Umurbey) ma- hallesi vardır. — 4 — (Timurtaş Hamza bey); Edir- ne'de (İstanbul yolu) caddesinin Ka- natlı köprü civarında, harap ve yı- kıntı halinde (Şerbetdar Hamza bey) adile bir camii bulunmaktadır. 824 tarihli vakfiyesinde (Edirne'nin zaptı esnasında Hamza bey kuvvetleri Lüle-

burgazdan Havs ve Çöke nahiyesi üzerine yürümüş olduğu nakayettir. Elyevm Havsda lâkabına ilâve edil- miş (Şerbetdar köyü) mevcuttur. — Bulgaristanın eski Zava kasabası- na; (Hicri 816) da inşa edilen Edir- ne'deki eski caminin aynı tip ve plâ- nında ve aynı tarihe raslayan bir camii vardır. Geliboludaki meşhur (Hamza bey sahili) de adının ebedi bir yadını yatmaktadır. Timurtaş- lara aid bazı yerlerde bugün yaşayan eserler üzerinde yaptıkları tetkiklerle biz şu kadarek bir bilgi toplayabili- dik. Bugün eski eser diye harebisini gördüğümüz, bakımsız kalmış, tarihî yadigarlarımızdan, çok yazık ki bir çoğunun tarihi bilinmeden, yoklan- mandan izlerinin kaybolduğuna şahid bulunmaktayız. — Türk ilinin her köşesine serpilmiş Türk kültür varlıklarını yer, yer tes- bit ettirecek kurtarmak için kıymetli ve ilmi bir mînessesimiz olan Türk tarih kurumunun yüksek himmetle- rinin bu vadide tecellisini pek büyük ümitlerle beklemekteyiz. — Yüksek mimar Kemal Altan

Cenubi Amerika hükû-
metlerinin vaziyeti

Montevideo 29 (A.A.) — Arjantin Haricelye Nazarı, harbe giren Amerikan memleketlerinin «gayri muharip» add edilmesi hakkındaki teklife Ar- jantin hükûmetinin cevabı notasını Montevideo makamlarına tevdi etti- rmiştir. Bu notada Arjantin Haricelye Nazarı, sıkı bir bitarafîlik muhafaza etmek arzusunda olan Arjantin'in böyle bir teklifi kabul edemeyeceğini bildirmiştir. — Şehremini Halkevinden: 30/6/41 pazartesi günü saat 21 de Evrimizde bir caz konseri verilecektir. Davetiye- ler Ev idare memurluğundan tedarik edilir.

AKŞAM

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 kuruş	2700 kuruş
6 aylık	750 »	1450 »
3 aylık	400 »	800 »
1 aylık	150 »	— »

Posta İttihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği: 3600 altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız: Başmuharrir: 20565 Yazı işleri: 20765 — İdare 20681 Müdür: 20497

Cemaziyelâhır 5 — Hızır 56 S. m. Gü. Ö. İki Ak. Yat. E. 6.26 8.47 4.33 8.33 12.00 2.03 Va. 3.11 5.32 13.17 17.18 20.45 22.48

İdarehane: Babıâli civarı Acımsuluk sokağı No. 13

Yer değiştirecek kiracılara tavsiye! Akşam'ın KÜÇÜK İLAN- LARI'ni dikkatle okursanız kendinize en elverişli yurdu yorulmadan bulabilirsiniz.

ORDULARI DURDURAN KADIN

Tefrika No. 171

Yazan: İSKENDER F. SERTEL

Marya kulağıma eğildi: (Vasili görün- ce söyleyin; onu ölmeye kadar seve- ceğim. Ödün birinde beni Magosada arayabilseydi, onunla kaçmaktan çek- kinmiyeydim. Onu unutmuyacağım Allah aşkına kendisine söylemeyi ih- mal etmeyin!) dedi. Maryanın sözle- rini iste işte aynı anlatıyorum... — O halde bugün birinde fırsat dü- şerse, Magosaya gidip sevgilini korsa- nın elinde bulabilirsiniz! — Ah melûn Sotiri... beni mahvetti. Sevgilimi elmden almasıydı, ben de buralarda sürünmezdim. — Recep reis bu adı duyunca hayretli- ni gizlemeydi: — Ne diyorsun, Vasil? Maryayı Ma- gosaya kaçırın, korsa Sotiri midir? — Evet... Sevgilimi kaçırın o sarı köpektrir. — O halde senin sevgilin şimdi ge- mide yalnız kaldı. Çünkü, Salde, Su- tiriye gemisiyle beraber esir almıştı. — Vasilin gözleri açıldı: — Ne dedin, arslanım? Sotiri Türk- lere esir mi düştü? — Evet. Sotiriye ben de tanırım. Magose başkında ben de vardım. Onu Edirneye gönderdikten sonra, biz de Salde ile birlikte Kefalonaya git- tik... Ve Sotirin definelerini aldık. — Vasil birdenbire tatlı hayallere ka- pıldı: — O halde beni de şu gidecek don- anma ile götürsünüz. Belki günün birinde yolumuz Magosaya düşer de Maryacıyı bir kere olsun görürüm. — Çalı beye söyleyelim... Senin gibi bir ustaya donanma ihtiyacı vardır. Umarım ki reddetmez, alır. — Taşozlu Vasil sevincinden neredey- se çıldırmıştı. — Recep reis işini çekerek: — Allah isterse, istediğini insanın ayağına gönderir, dedi, istemezse elin- den alıp uzaklaştırır. — Vasil yan gözle Recebe baktı: — Ne o? Senin de bir derdin mi var? — Dertsiz insan olur mu? Bu zık- kımı boş yere mi içiyorum sanıyor- sunuz? — Vasil, Recebin kadehini doldurdu. Beraber içtiler. — Vasil çok neşelidi. Recebi de nege- lendirmek için, gülünç fıkralar anla- tıyordu: — Haydi, içelim... Eğlenelim, arslan- mı! diyoru. — Vasil: — Türklerin ömrü uzun olur, dedi, sen daha gençsin! Elbette bir gün muradına erersin! Kederlenme... Ye iç, zevkine bak. — Recebin gözleri dönmeğe başlamıştı. Gözlerini yere indirerek bir müddet düşündü. — Sonra birden başını kaldırarak, yak- nık sesle, türkî söyler gibi, söylen- meğe başladı: — Uryan geldim; gene uryan giderim; Ölmeyege elde fermanın mı var? Ezralı gelmiş te can talep eyler. Benim can vermeğe dermanım mı var? — Taşozlu Vasil: — Arslanım, sen şarap içtikçe me- raklanıyorsun! Ezralı içki içenlerin yanına sokulmaz. Bizansta, Kıbrısta bunca meyhane var... Bunların birin- de şarap içerken can veren kimse gö- müş müdür? — Dedi, ve Recebi teselliye yeltendi. Fakat, Recebin derdi büyüktü ve o gerçekten Saldeyi hatırlıyor, onu sev- diğini anlıyordu. Bunu kimseye söy- liyemeydi. — Vasil, Recep reis'in gönlünde bir ar- slan yattığını, şarap içerken, sevgilisini düşündüğünü sezmişti. Zaten böyle olmasaydı, Recep bu basık tavanlı meyhane'de saatlerce vakit geçirir miydi? — O, arkadaşlarından niçin kaçıyor- du? — Vasil, Recebin derdini anlayınca: — Yatacağın yer uzak mı? diye sor- du, Recep: — Çok uzak değil, dedi, neden sor- du? — Eğer uzaksa, üstüste içip, benim gibi suracıkta sızır kalırsın, diyecek- tim. O zaman şarabın insana ne sa- dık ve vefakar bir dost olduğunu an- lardın!

Recep, Taşozlu Vasilin sözlerini din- ledi. İçti. İçti. Mâtemadiyen içti oturdugu yerde sızip kaldı. — Meyhaneci, Recebin başına otta- bir yastık koydu. — Biraz ötede de Taşozlu Vasil otu- mıştı. — Onun meskeni zaten bu meyhan- idi. O, her gece burada içer, sızır ertesi gün erkenden kalkıp işe gider. Vasil aldığı parayı şaraba verirdi, hattâ her zaman meyhaneciye ta- bırlı: — Ben, senin için çalışıyorum, de- di. — Meyhanenin Vasil gibi dahıl ka- kaç müşterisi vardı. Recep de onla- gibi buraya dadanacak olursa, mey- haneci belini doğrultacak ve bu yâ- den çok para kazanacaktı. — Recep o geceyi, ilk defa olarak me- yhanede geçirdi. — İki ay sonra.. Donanma Akdenize çıkıyor — O sırada izmit civarında bir karne- salıktan bahsediliyor ve padişah bir ordu ile o tarafa gelmesi ihtim- aleri sürülüyordu. Geliboluda hazırla- nan donanma, bütün eskiklerini ta- mamlamıştı. Çalı bey, yeni bir em- almamdan, hemen hareket edelim, di- yordu. — Donanmanın hedefi malumtu. Ana- dolu sahillerini korumak. — İbrahim bey, Salde'nin henüz de- memiş olmasına pek sevinliyordu. — Çalı bey son defa reisleri topladı: — Akdenize çıkacağız, arkadan Salde henüz dönmedi. Padişahın or- dunda başka bir vazife verdiğini du- mün ediyorum. Eskiçilerimiz tam- landığı için, bundan fazla beklemeye ve boş yere vakit geçirmeye tah- mil mülümüz yoktur. Yarın hareket et- ceğiz, dedi. — Denizciler, Çalı beyin verdiği kar- aıraz etmediler. Zaten reisler de an- evvel hareket etmek istiyorlardı. Saldeyi beklemek fikrini ileri sür- bir kişi vardı: Recep reis. Fakat onu dinleyen de yoktu. Recebin söz- lerini herkes kulak ardına atıyordu. — Hakkınız var! Gözden uzak ol- gönlünden de irak olur, derler. O bu- dan iken hepimiz onunla beraber ol- çıkmağa hazırlanmıştık. O size şar- korsa hazineleri bulacak, ceplerin- çil florinlerle dolduracaktı. O zaman onun peşinden gidiyordunuz. — aradan iki ay geçince - onu ne- bik unuttunuz? — Diyordu. Fakat Recep haksızdı. İdeyi daha fazla beklemeye tah- yordu. Bir kişi için donanma yolun- dan kalamazdı. — Recep bu hâdiseden çok müteessir- di, Çalı beyin: — Yarın hareket ediyorum. — Demesi, Recebin beynini yıldı- isabet etmiş gibi zonklamıştı. — Recep hâlâ Salde'nin geleceğini umuyordu ve kendi kendine düşün- yordu: — Ah, keşki onun peşinden bir- yıkla geçip giteydim. Bugün onun yanında olacaktım... Burada kalmıyacaktım. — Çalı bey, Recebi kendi yelkenli- ni almıştı. — O gün ögle üzeri Geliboludan ka- lacaktı. — Recep, o sabah, Bizanstan gelen yelkenli- nın Gelibolu nında demirlediğini gördü. — Acaba Bizanstan gelen yelken- li miydi? — Saldeyi sorsam, esası bir haber bi- lirir miyim? — Bu merakla Recep bir kadehi kağıda binerek, Kostantiniyede- len yelkenliye gitti. Geminin kağı- nını gördü: — Nerelisin sen? — Bizanslıyım. — İki ay evvel buradan Bizan- lıyde Edirneye Salde isminde bir- dın gittim. Onu Bizansta gören- mi diye soracaktım? — Kaptan Leonidis güldü: (Arkası var)

AKŞAM SPOR

Millî küme maçları

Beşiktaş, Galatasarayla berabere kalarak millî küme şampiyonu oldu

Fenerbahçe, İstanbulspor 5-0 mağlûp etti

Millî küme maçlarına dün Fenerbahçe stadında devam edilmiş ve Fenerbahçe ile İstanbulspor, Galatasarayla Beşiktaş takımları karşılaşmışlardır.

Havanın sıcaklığına rağmen bilhassa şampiyonluk üzerinde mühim rolü olan Galatasaray - Beşiktaş maçı dolayısıyla stada sekiz bine yakın bir kalabalık toplanmıştı. Dünkü karşılaşmalar şimdiye kadar yapılan ve futbol meraklılarını tatmin etmekten çok uzak kalan boşuk oyunların unutturacak derecede güzel ve heyecanlı olmuş ve Fenerbahçe üstün bir oyundan sonra İstanbulspor 5-0 yenilmiş, Beşiktaşlar da son dakikada yetikleri bir golle Galatasarayla 1-1 berabere kalmışlardır. Bundan evvelki nishahlarımızda da işaret ettiğimiz gibi Beşiktaş - Galatasaray maçı günün dedikodu mevzuu idi. Galatasarayın Ankarada berabere kaldığı iki masele tiraz etmiş bulunması ve bu tirazların kabulüne gayan görmesi ihtimali Sarıarmıklılara bir galibiyet elde ederek şampiyonluğu almak imdini vermişti.

Pakist Beşiktaşlılar dünkü beraberlik ile futbol federasyonunun iki aydan beri bir türlü neticelendirmediği tiraz meselesini kökünden söküp atmışlar ve aynen lig maçlarında olduğu gibi millî kümede de hiç mağlûp olmadıkları şampiyonluğu elde etmişlerdir.

Bir sene zarfında iki mühim şampiyonluk alan ve bu şampiyonluklarını hiç mağlûp olmadan ve masa başı mayaseti, averaj gibi caprak işlere meydan bırakmadan yalnız ve yalnız sahada alın terle kazanarak elde eden Beşiktaşlıların tebrik etmek bir vazifedir.

Maçların tafsilatını sırasıyla veriyoruz:

Fenerbahçe - İ. Spor
Günün ilk müsabakası Fenerbahçe ile İstanbulspor arasında yapılmıştır. Saat 15.30 da sahaya çıkan takımlar şu şekilde dizilmişlerdir:

Fenerbahçe: Cihad - Memmer, Turad - Aydın, Ali Rıza, Ömer - Kadri, Naci, Naim, Niyazi, Rebil.
İ. Spor: Fikret - Sefer, Rüştü - Nefzaffer, Tark, Celal - Hayri. Süleyman, Kadir, Faruk, İsmet.

Hakem: Halid Galib idi. İstanbulspor oyuna çok gayretli başladı. Sağ, sol, yaptıkları akın-yağmalarla Fenerbahçe kalelerini tehdit ediyorlardı. Bu sırada müsaid vaziyetteki fırsat yakaladıysa da aceleleri yüzünden netice alamadılar. İstanbulsporun ilk hücumu büyük bir şok-kanlılıkla ve tehlikeli bir şekilde parıldılar ve evvelâ muvazeneyle biraz sonra da üstünlüğü temin ettiriler. Birer birer şekilde yaptıkları hücumları İ. Spor müdafası karşılama-yordu. Nettekim bu akınların birisinde Naimden güzel bir pas alan Niyazi çıkarmakta müşkülata uğramadı. Bu Naimin pasıyla Kadri'nin yaptığı ikinci, biraz sonra da Naimin çıkardığı üçüncü goller takib etti ve birinci kez devreye mağlûbiyeti kabul etmiş bir şekilde başıyan İstanbulspor-

lular oyunun idaresini tamamen Fenerbahçeye terk etmiş bulunuyordu. Bu arada İstanbulsporlulardan Mustafa Faruk'un sakatlanarak sahayı terketmesi Fenerbahçenin işini bütün kolaylaştırdı ve Naci dördüncü, Rebil beşinci gollerini atmağa muvafık oldular ve maç bu şekilde 5-0 Fenerbahçenin galibiyetiyle nihayetlen-di.

Galatasaray - Beşiktaş
Günün ikinci ve mühim karşılaşması Galatasaray ile Beşiktaş arasında yapıldı. Saat 17.30 da taraftarların büyük tezahüratı arasında sahaya çıkan takımlar şu şekilde dizildiler:

Beşiktaş: Mehmed Ali - Yavuz, Hüsnü - Rifat, Halil, Hüseyin, Şakir, Hüsnü - Rifat, Halil, Hüseyin - Şakir, Galatasaray: Osman - Faruk, Adnan - Musa, Enver, Salim - Salâhaddin, Bülend, Halil, Eşfak, Mehmed Ali.

Hakem: Ahmed Adem idi. Maç büyük bir süratle başladı ve Galatasaraylılar ilk anlarda Beşiktaş kalelerine bir iki tehlikeli iniş yaptılar. Beşiktaş müdafileri fırtına gibi yarılan Galatasaray akınları karşısında biran bocalar gibi oldularsa da bu pek uzun sürmedi. Fakat çok korkulu oldu. Bu sırada Mehmed Alinin çıkarttığı topu mükemmel bir şute tahvil etmesi Galatasarayla ilk anda galibiyet imdini müjdeliye de kale direkleri bu şute mâni oldu.

Yavaş, yavaş açılan Beşiktaşlıların mukabil akınlarına başlamaları oyunu zevkli ve o nisbette heyecanlı bir şekle soktu.

Bilhassa soldan Şükrü vasıtasıyla yapılan Beşiktaş hücumları Galatasaray kalelerini müşkül vaziyetlere sokuyordu. Nettekim 17 nci dakikada Galatasaray müdafilerinin uzaklaştırmadığı bir topu yakalayan Hakki köşeyi bulan sıkı bir şute Beşiktaşın yegâne golünü yaptı.

Bu golle hızlarını arttıran Beşiktaşlılar bir müddet Galatasaray nısıf sahasına yerleşmeğe muvaffak oldularsa da Faruk ve Adnanın yerinde müdahaleleri başka sayı yapmalarına imkân bırakmadı. Bu arada Beşiktaş kalelerine bir iki münferid akın yapan Sarıarmıklılar da orta muhalemin

aksaması yüzünden netice alacak pozisyona gremediler.

Devre sonlarına doğru hakem Beşiktaştan Şerefi ve Galatasaraydan Salimi sert oyunda aşırı gittiklerinden oyun haric etti ve takımlar onar kişi ile müsabakaya devam mecburiyetinde kaldılar ve devre 1-0 Beşiktaş lehine kapandı.

İkinci devreye Galatasaray büyük bir enerji ile başladı. Şerefin eksikliğinin zaman, zaman hissedilen Beşiktaşlıların temkinli oynuyarak bir sıfırık galebeyi ellerinden kapınamamağa çalışıyorlardı. İkinci devre bu yüzden bilhassa sonlara doğru daha fazla Galatasarayın tazyikli altında geçti.

Beşiktaşlılar da arada sırada akında bulundularsa da insayd oyuncuları müdafaya yardım için geride kalmaması bu akınları müessirlikten çıkartıyordu. Yalnız bir defa Hakki ve Şakir kaleci ile karşı karşıya kaldıkları halde bu bulunmaz fırsatı kaçırdılar.

Devrenin sonlarına doğru Galatasaray hücumları çok azic bir mahiyet aldı. Bu sırada solcu Mehmed Akleri geçerek avut çizgisine kaçıp götürdü ve uzaktan kaleye vurduldu. Beşiktaş kalecisi bu hedefe hatalı bir vaziyette durduğundan topun üstünden aşarak içeri girmesine mâni olamadı ve takımlar son dakikada berabere oldular. Müsabakanın bundan sonrasında Galatasaray çok hızlandıysa da vakit müsaid olmadıysa da maç 1-1 beraberlikle ve Beşiktaşın millî küme şampiyonu olmasıyla neticelendi.

SAZİ Tezcan

Yüzme müsabakaları

Dünkü müsabakalar büyüklerde Galatasarayın, küçüklerde Beykozun galebesile neticelendi

100 metre kurbagalama G.Saraylı Yusuf yeni Türkiye rekoru yaptı

İstanbul su sporları ajanlığı tarafından tertip edilen mevsimin ikinci yüzme teşvik müsabakaları dün Moda havuzunda büyük bir kalabalık altında yapılmıştır. Havanın müsaid olması yüzünden klüpler tarafından geniş bir alaka ile karşılanan bu müsabakalara 92 sporcü gibi büyük bir yüzücü grupu iştirak etmiştir.

Çok heyecanlı şekilde geçen müsabakalarda 171 derecelerde elde edilmiş ve 100 metre kurbagalama da Galatasaraydan Yusuf 1.24 ile yeni bir Türkiye rekoru yapmıştır.

Küçükler ve büyükler olmak üzere yapılan müsabakalarda büyüklerde Galatasaray 75 puan ile günün birincisi, Beykoz 87 ile ikinci, Fenerbahçe 13 ile üçüncü, Beşiktaş 8 ile dördüncü olmuşlardır.

Küçüklerde Beykoz 77 puan ile birinci, Galatasaray 65 ile ikinci, Beşiktaş 28 ile üçüncü olmuştur. Teknik neticeleri sırasıyla bildiriyoruz:

100 SERBES KÜÇÜKLER:
1 Sabahaddin (G. S.) 1.15.3; 2 - Necad (Beykoz)

100 SERBES BÜYÜKLER:
1 Ali (Fener) 1.9.1; 2 - Vedat (Beykoz)

100 KURBAĞALAMA KÜÇÜKLER:
1 - Tark (G. S.) 1.38.2; 2 - Ahmed (Beykoz)

100 KURBAĞALAMA BÜYÜKLER:
1 - Yusuf (G. S.) 1.24 Yeni Türkiye rekoru: 2 - İsmail (Beykoz)

100 SIRTÜSTÜ KÜÇÜKLER:
1 - Necati (Beşiktaş) 1.33.4; 2 - Zeki (Beykoz)

100 SIRTÜSTÜ BÜYÜKLER:
1 - Fuad (Beykoz) 1.29.4; 2 - Kemal (Beykoz)

200 SERBES KÜÇÜKLER:
1 - Bedri (Beykoz) 3.4.3; 2 - Ertağrul (Beykoz)

400 SERBES BÜYÜKLER:
1 - İbrahim (Beykoz) 6.5; 2 - Sadullah (G. S.)

4X100 BAYRAK KÜÇÜKLER:
1 - Beykoz takımı 5.21.3; 2 - Galatasaray takımı

KULE ATLAMALARI:
1 - Bekir (G. S.) 87; 2 - Ziya (G. S.)

Millî küme puan cetveli

Takım M. G. B. M. A. Y. P.

Beşiktaş 18 14 4 - 51 21 50

G. Saray 16 11 3 2 43 19 41

Fener 16 11 2 3 44 23 40

Altay 18 7 1 10 29 37 33

İst. Spor 18 5 3 10 34 50 31

A. Ordu 18 5 3 10 32 56 31

Harbiye 15 6 2 7 29 27 29

Gençler 17 5 1 11 25 34 28

Demir S. 17 4 3 10 27 37 28

Maske S. 15 1 8 6 30 40 25

Almanlar fevkalâde tebliğlerini neşrettiler

(Baş tarafı 1 inci sahifede)
Bu dört günlük muharebenin sonunda imha edilen Sovyet tanklarının sayısı 1297 idi. Bunun 1.200 ünü ordu teçekkülleri ve mütebakisini de hava kuvvetleri tahrip etmişlerdir.

Baltıkta Dunaburg şehri Almanlar elinde

26 Haziran 1941 de kitalarımız Baltık sahasında cüretli bir yürüyüşle Duna nehrine varmışlar ve bu nehri birçok noktalardan geçmişlerdir. Dunaburg şehri elimize düşmüştür. Bu ilerleyişe mâni olmak için düşmanın ümitsiz mukabil taarruzlarla yaptığı bütün teşebbüsler askerlerimizin kahramanlığı karşısında kırılmıştır.

4 destroyer, bir torpido ve 3 denizaltı batırıldı

6. Alman denizüstü ve denizaltı kuvvetleri üslerinden cüretle uzaklara kadar giderek Sovyet donanmasına karşı birçok hareketlerde bulunmuşlardır. Şarkı Baltık denizinde bir Sovyet destroyeri mayınla batırılmış ve Maksim Gorki kruvazörü ağır hasara uğratılmıştır. Alman denizaltıları iki Sovyet denizaltısını tahrip etmişlerdir. Alman hücumbotları iki destroyer, bir torpido ve bir denizaltıyı batırmışlardır.

İki Sovyet destroyeri tarafından Kostenceye karşı yapılan taarruz teşebbüsü sahil bataryaları tarafından akim bırakılmıştır. Kısa bir bombardımandan sonra Sovyet destroyerlerinden biri berhava olmuş ve diğeri süratle uzaklaşmıştır.

Sovyetlerden iğtinam edilen harp malzemesi

26 Haziranda, Alman hücum arabaları Kovno'nun şimalinde iki gününbera devam etmekte olan müthiş bir tank meydan muharebesini zaferle bitirmişlerdir. Birçok taarruzlar çevrilmiş ve imha edilmiştir. 29 u en ağır tipten olmak üzere 200 Sovyet tankı, 150 den fazla top, 100lerce otomobil iğtinam olunmuştur.

Alman zırlı tümenleri ileri hareketi

İstip bataklıklarının cenup muntakasında harp, bilhassa güzüde teçekküllere karşı yapılmıştır. Lemberg'in garbinda en kuvvetli ve en modern istihkamlar sebatlı ve kahramanca taarruzlardan sonra ıssal edilmiştir. Şimdi kitalarımız muzaferane Lemberg üzerine yürümektedir. Lemberg'in şimalinde Alman zırlı tümenleri harbederek Luck'a doğru ilerlemeğe devam ediyorlar.

Diğer muntakalarda olduğu gibi burada da hava kuvvetlerimiz keşif

hareketleri ve içerilerden mütemadiyen akıp gelen düşman kuvvetlerine karşı yılmaz taarruzları ile ordumuzun muzaferane ilerleyişine yardım etmektedir.

Düşmanın zayıflı kanlı ve müthiş olmuştur. Birçok düşman tankları tahrip edilmiştir. Yalnız Dubno civarındaki muharebelerde 265 tank ve 42 si en ağır çapta olmak üzere birçok top iğtinam olunmuştur.

İki Sovyet ordusu çenber içinde

9. Alman ileri yürüyüşü Bialistok'un şark sahasında iki Sovyet ordusunu tamamen ihatasına müncer olmuştur. Düşmanın bu çenberi yarmak için günlerdenberi yaptığı ümitsiz teşebbüslere rağmen çenber her saat daha ziyade daralmaktadır. Bir kaç güne kadar bu Rus orduları ya teslim olacaklar, yahut da imha edileceklerdir. Merkez cephesinde Almanya karşı taarruz etmek için tahşid edilmiş olan birçok Sovyet tümenlerinin akıbeti işte bu olacaktır. Bu muntakada harbi piyade tümenlerimizle muhafız kitaları yapmaktadır.

Alman hava kuvvetleri imha edici taarruzları ile kara kitalarına daha biçimleze yardımlarda bulunmaktadırlar.

Yeni bir muvaffakiyet hazırlanıyor

10. Bialistok havzasının her iki tarafından ilerleyen Alman zırlı ve motörlü tümenleri Minsk muntakasına varmışlardır. Yeni bir büyük muvaffakiyet hazırlanıyor.

Ganim saatten saate artıyor

11. Sovyet Rusyaya karşı ilk harekât, 22 Hazirandan 27 Hazirana kadar geçen kısa müddet zarfında, daha ganimati takriben dahi saymak imkânı olmamakla beraber, çok mühim neticelere varmıştır. Düşmana veridilen fevkalâde ağır kanlı zayıftan başka, ilk günlerde 40 binden fazla esir aldık.

Ganimet arasında şimdiye kadar 600 den fazla top saydık. 46 si 52 tonluk en ağır tipten olmak üzere 2,233 tank da ya tahrip edilmiş ve ya zaptolunmuştur. Bundan başka çok büyük miktarda tank dafi ve hava dafi topu, makineli tüfek, tüfek, otomobil ve saire de ahımtır. Bu rakamlar saatten saate fazlalaşmaktadır. Ganimet, muhasara edilmiş vaziyette bulunan Rus ordularının teslim olmasından veya imha edilmesinden sonra daha çok artacaktır.

Alman hava kuvvetleri, Sovyet hava kuvvetlerini kahir bir mağlûbiyete uğratmıştır. 7 günlük muharebe, avcılar, savaş tayaraları ve hava dafi bataryaları tarafından, ya havalarda, ya yerde 4.700 Sovyet tayaraları tahrip edilmiştir. Bu rakama nazaran Alman kayıpları ehemmiyetsizdir. Aynı müddet zarfında hava kuvvetlerimiz, 150 tayaraya kaybetmiştir. Alman tayaracilerinin ve tayaralarının faikiyeti ezicidir.

Alman ordularının bütün şubelerinin misal teşkil edecek işbirliği sayesinde imha veya zaptedilmiş bu büyük miktarda tayaraya, tank ve sair malzeme rakamları, diğer taraftan, Almanyanın Şark hududu üzerindeki tehlikenin vüsati hakkında da bir fikir vermektedir. Her halde, merkezî Avrupa sahası, neticeleri hesap edilmez mahiyette olacak bir itilâdan son dakikada kurtarılmaya muvaffak olunmuştur.

Alman millet, şeci erlerine, hakikaten, en derin teçekküllerini borçludur.

«AKŞAM» neşriyatı MUHTELİF ESERLER

Kuruş

Kadın asker olursa Necdet Rüştü 50

İtalyan Amerika nasil uçtular M. Saffet 35

İttihad ve Terakki tarihinde esrar perdesi: Yakup Cemil için ve nasil öldürüldü M. Ragbi 150

Sinema yıldızları (ciltli) 100

Fazl Ahmed Hitabeler, şiiirler, hicivler vesaire 80

Edebî hatıralar Hüseyin Cahid 60

25 kuruşa tam bir romanı eseri

Dipsiz kuyu Vâ-Nâ 25

Pempe pırlanta Vâ-Nâ 25

İki cinayet gecesi Hikmet Feridun 25

Karacaahmedin esrarı Vâ-Nâ 25

Kardeş katili Vâ-Nâ 25

Tevzi yeri: AKŞAM matbaası

«AKŞAM» karilerine mahsus yüzde 20 tenzilat kuponu

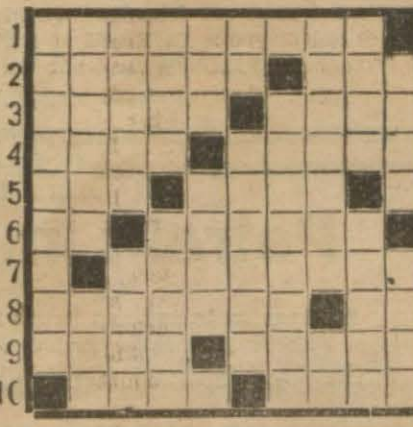
RADYO

Bugünkü program

Öğle ve akşam	
12.30 Program	reniyoruz.
12.33 Saz eserleri.	21.00 Ziraat Takvimi ve top-rak mahsul-leri.
12.45 Ajans haberleri.	21.10 Solo şarkılar.
13.00 Şarkı ve türküler.	21.25 Hoşbeğ.
13.15 Karışık program pl.	21.45 Senfoni orkestrası.
18.03 Cazband (pl.).	22.30 Ajans ve pa-ra borsa haberleri.
18.30 Memleket postası.	22.45 Dans, mü-ziki (pl.).
18.40 Melodiler (pl.).	1 Temmuz salı sabahı
19.00 Mehmedin saati.	7.30 Program.
19.15 Halk musiki cemiyeti.	7.33 Hafif program (pl.).
19.30 Ajans haberleri.	7.45 Ajans haberleri.
19.45 Fasal sazi.	8.00 Senfonik parçalar (pl.).
20.15 Radyo gazetesi.	8.30 Evin saati.
20.45 Bir halk türküsü öğ-	

BULMACAMIZ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

- 1 - Hariciye Vekillimiz.
- 2 - Nişan - Bir nevi kadın el işi.
- 3 - Bir erkek ismi - Tersî su taşıyıcı.
- 4 - Duadan sonra söylenir - Acem.
- 5 - Dede - Hicap et.
- 6 - Yeşillik - Tersî köpek kehlisi.
- 7 - Bir nevi nakil vasıtasını çeken hayvan.
- 8 - Yemek salonu - Başına «B» gelirse en küçük tam sayıdır.
- 9 - Uyukudan kalk - Dikkat.
- 10 - Eşaleli - Tersî zevcedir.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

- 1 - İhlâletmek, 2 - Halıname, Ka,
- 3 - Limonata, 4 - Anonim, Tra, 5 - Lanif, Eleg, 6 - Enam, Recil, 7 - Tet, Er, Tam, 8 - Atlet, İr, 9 - Ek, Recal, 10 - Karagörmük.

Çocuk anaları - Babaları!

«Yavruma ne hediye vereceğim, diye artık düşünmeyiniz. İşte emniyetle seçebileceğiniz güzel hediyeler

Çocuklara Coğrafya kuraatleri

Yazan: Faik Sabri Duran 50 kuruş

Tarih öğreniyorum

Yazan: Ahmed Refik 30 Kr. Tevzi yeri: AKŞAM matbaası Tel. 20881

Yüzde 20 tenzilat kuponu Bu kuponu kesip sipariş mektubunuzla gönderirseniz kitap fiatlarından yüzde 20 tenzilat hak kazanırsınız. Sipariş bedelini o suretle hesap ederek gönderiniz!

Dr. A. Asım Onur Ortaköy Şifa Yurdu

Şehir gürültüsünden uzak bir yerde büyük bir parkın içinde ve çamların ortasında fevkalâde güzel manzaralı çok temiz ve iyi bakımlı, kadın, erkek her türlü hastalara açık hususi hastane. Sinirli ve yorgunluğunu dinlendirmek ve nekahat devrinin geçirmek isteyenlere mahsus yegâne müessesce. Telefon: 42221

ZAYI - Divriği askerlik şubesinde aldığım askerlik tezkeresini kaybettim. Yenisini alacağımдан eskisini hükmi yoktur.

312 tevellütü Hüseyin oğlu Kafender, Afan

ZAYI - İzmir Kasaba nüfus me-murduğundan aldığım nüfus tezkeremi ve beraberinde İzmir Kasaba askerlik şubesinde verilen ve Beyoğlu yabancı askerlik şubesinde kayıtlı askerlik tezkeremi kaybettim. Yenilerini alacağımdan eskilerinin hükmi yoktur. Nüfus tezkerem ile askerlik tezkeremi getiren mükafatlandırılmaktadır.

İlasircılarda 66 No. Şekerci Anastas nezdinde Nazmi güler

Yukarıda: Galatasaray - Beşiktaş aşağıda: Fenerbahçe - İstanbulspor karşılaşmasından birer anstantane

Bursa Liseleri İngilizce Öğretmenlerinden:
M. GÜLBAHAR'ın
MATBAAMIZDA BASILAN
İngilizceden Türkçeye
Telâffuzlu ve
Etimolojik
BÜYÜK LUGAT'ın

İkinci cildi (500) resimli
olarak çıkmıştır.

Her cildi bir lira olan bu Lûgatı almak isteyenler Türkiye'de yalnız (Bursa kitapçılarından ve Yeni Basımından tedarik edebilirler.

941 elmaslı ve pırlantalı SINGER SAAT MODELİ

Feykâlâde güzel, zarif ve göz kamaştırıcı bir harika olan bu saatler en müşkül pesentleri dahi tatmin edebilir. Gayet makbul ve aynı zamanda faydalı olması itibarıyla en iyi hediye'dir.

No. 27/A 108 ELMASLI ve PIRLANTA 230 Lira
No. 27/B 126 ELMASLI ve 8 PIRLANTA 265 Lira
— EMSALLERİ GİBİ ON BEŞ SENE GARANTİLİDİR
Adres: SINGER Saat Mağazaları — İstanbul Eminönü Cad. 8.

ÜÇÜNCÜ İLAN
Hali Tasfiyede

Petrol Limited Şirketi

Tasfiye memurluğundan

Hali tasfiyede bulunan Petrol Limited Şirketinden matlûpları olanların Şirketin Bahçekapı Taşhan asma katındaki tasfiye memurluğuna müracaatla alacaklarını kaydettiler. Lüzumu ilân olunur.

Sihhat ve İctimai muavenet vekâletinden:

Pazarlıkta inşaat malzemesi alınacak

Malzemenin Nev'i	Miktarı	Muhammen bedeli Lira Krs.	Muvakkat teminat miktarı Lira Krs.	İhale günü	İhale Saati
Kalıplık çirali	280 m3	15630 00	1176 00	16/7/191	15,0
çam kereste				Çarşamba	
Çirali çam	224,712 m3	12583 87	934 79		15,1
çati kerestesi					
Çivi	7625 kg.	7625 00	571 88		15,3
Tuğla	1,000,000 adet	26000 00	1950 00		15,4

1 — Ankara'da Hamamönünde Tıp Fakültesi müstamlâatından Doğum ve Nisaiye Kliniği binasında emaneten yapılacak ikmâl inşaatı için yukarıda nevlere, mikdarları, muhammen bedelleri ve muvakkat teminat miktarları yazılı 4 kalemler inşaat malzemesi pazarlıkta alınacaktır.

2 — Ekallıme 16 Temmuz 1941 tarihinde çarşamba günü ve her malzemenin hisasında gösterilen saatlerde Ankara'da Sihhat ve İctimai Muavenet Vekâletinde teklif olunacak hususî komisyonca yapılacaktır.

3 — İsteyenler bu işe ait şartnameleri Ankara'da Sihhat ve İctimai Muavenet Vekâleti İctimai Muavenet Dairesinde ve İstanbul'da Sihhat ve İctimai Muavenet Müdürlüğünde tetkik edebilirler.

4 — Her birinin muvakkat teminat miktarı yukarıda gösterilmiştir. Teminat olarak nakit ve nakit mahiyetindeki evrak komisyonca kabul edilmeyeceği için bu kabil teminat vermek isteyenler daha evvel Vekâlete müracaatla bunları alâkalı Malsandıklarına yatırmaları ve komisyonca makbuzlarını tevdi etmeleri lâzımdır. (5230)

Ankara belediye reisliğinden

1 — Ankara: Silo önündeki hizmet yoluna yaptırılacak asfalt kaplama işi on beş gün müddetle ve kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.
2 — Muhammen bedeli 26397 Lira 40 kuruştur.
3 — Teminat 1979 Lira 80 kuruştur.
4 — İhalesi 15/7/1941 salı günü saat 11 de yapılacağından şartname ve keşif cetvelle krokisini görmek ve 132 kuruş mukabilinde almak isteyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklerinin de ihale günü olan 15/7/1941 salı günü saat ona kadar usulü dairesinde tanzim edecekleri teklif mektuplarını belediye dairesinde mütasekkil daimî encümeneye vermeleri. (3730 - 5184)

A. Belediyesinden:

1 — Belediye şubası için alınacak olan 380 ton motorin on beş gün müddetle ve kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.
2 — Muhammen bedeli 72530 Liradır.
3 — Teminat 4879 Liradır.
4 — İhalesi 15/7/1941 salı günü saat 11 de yapılacağından şartnamesini görmek ve 364 kuruş mukabilinde almak isteyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklerinin de ihale günü olan 15/7/1941 salı günü saat ona kadar usulü dairesinde tanzim edecekleri teklif mektuplarını belediye dairesinde mütasekkil daimî encümeneye vermeleri. (3731 - 5185)

Bronşitlere KATRAN HAKKI EKREM

Yazın sayfiyelerde hoş vakit geçirmek için meşhur

ARSEN LÜPEN

Büyük ve heyecanlı roman serisini okuyunuz!

Bu seri 6 büyük ve resimli cilttir.

Beher cildin fiati 80 kuruş.

6 Cildlik takımı birden alanlar için fiati: 4 liradır

Tevzi yeri: AKSAM matbaası tel: 20681

Yüzde yirmi iskonto kuponu
Bu kuponu kesip «AKSAM Matbaası Kitap servisine» getirir veya gönderirseniz fiat üzerinden size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.

Dr. İHSAN SAMİ TİFO AŞISI

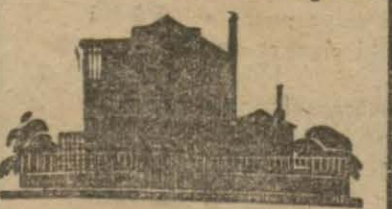
Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için tesiri kat'î, muafiyeti pek emin taze aşidir. Her eczanede bulunur. Kutusu 45 kuruştur.

Kadın veya Erkek Aşçıaranyor

Ankara'da bir aile pansiyonu nezdinde çalışmak üzere Alaturka ve Alafranga iyi yemek pişirmesini bilen bir aşçı aranyor. Maaş dolgun olacak ve yolculuk parası da verilecektir. Taksim Sırselilerde Aslan yatağı sokağında Rizo apartmanının 2 numaralı odasına müracaatları. Tel. 43103

TÜRKÇE MUHABEREYİ
İcabında Türkçeden Almanca-ya ve Almancadan Türkçeye tercümeleri de yapmak için gündelik günde 1-2 saat için bir zat aranyor. Teklif: Posta kutusu 1452.

Ev, Apartman kiralamak için

«Aksam» in Küçük İlanları en süratli ve en ucuz vasıta'dır.

RADYOLİN

İLE SABAH, ÖĞLE VE AKŞAM

Her yemekten sonra günde üç defa muntazaman.
dislelerini ırcalayınız

TÜRKİYE İŞ BANKASI

T. İŞ BANKASI

Küçük tasarruflar hesapları 1941 ikramiye planı

KEŞİDELER: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos,
3 ilkinin için tarihlerinde yapılır.

1	adet	2000	2000.— Lira
3	"	1000	= 3000.— "
2	"	750	= 1500.— "
4	"	500	= 2000.— "
8	"	250	= 2000.— "
35	"	100	= 3500.— "
80	"	50	= 4000.— "
300	"	20	= 6000.— "

LEYLİ ve NEHARİ

SEN BENUA FRANSIZ ERKEK LİSESİ

İstanbul, Galata, Posta kutusu 1330

İlk ve orta mektebi bitirenler için

İHZARİ FRANSIZCA KURLARI VARDIR.

KLASİK ve MODERN TEDRİSAT

OLGUNLUK İMTİHANLARINA HAZIRLAR

Kayıd muamelesi pazar gününden maada hergün saat 9 dan 12 ye kadar yapılır. Okul 15 eylül pazartesi günü açılacaktır.

SÜMER BANK UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN MEMUR ALINACAK

İstanbul şubemizle Ankara'daki umum müdürlüğümüz için vergi ve pul işlerinde ihtisası olan birer memur alınacaktır. Taliplerin tahsil ve hizmet vesikalarıyla birlikte 10 Temmuz 1941 Perşembe akşamına kadar Ankara'da umum müdürlüğümüze veya İstanbul'da Sümer Bank İstanbul şubesine müracaatları.

Galvanizli sac münakasa müddetinin uzatılması Açık eksiltme usulile inşaat malzemesi alınacak

Malzemenin Nev'i	Miktarı	Muhammen bedeli Lira Krs.	Muvakkat teminat miktarı Lira Krs.	İhale günü	İhale Saati
Galvanizli sac	3500 kg.	4200 00	315 00	3 Temmuz 1941	15,00 Perşembe

1 — Ankara'da Hamamönünde Tıp Fakültesi müstamlâatından Doğum ve Nisaiye Kliniği binasında emaneten yapılacak ikmâl inşaatı için nevlere, mikdarları, muhammen bedelleri, muvakkat teminat miktarı yukarıda yazılı Galvanizli sac açık eksiltme usulile alınacaktır.

2 — Eksiltme 3 Temmuz 1941 tarihinde perşembe günü saat 15 de Ankara'da Sihhat ve İctimai Muavenet Vekâletinde teşekkül olunacak daimî komisyonca yapılacaktır.

3 — İsteyenler bu işe ait şartnameleri Sihhat ve İctimai Muavenet Vekâleti İctimai Muavenet Dairesinde ve İstanbul'da Sihhat ve İctimai Muavenet Müdürlüğünde tetkik edebilirler.

4 — Muvakkat teminat miktarları her malzemenin ismi hisasında gösterilmiştir.

5 — Teminat olarak nakit ve nakit mahiyetindeki evrak komisyonca kabul edilmeyeceği için bu kabil teminat vermek isteyenler daha evvel Vekâlete müracaatla bunları alâkalı Malsandıklarına yatırmaları ve komisyonca makbuzlarını tevdi etmeleri lâzımdır. (5231)

Emlâk Yurdu

Emlâk alım satım işinde kolaylık dürtüt ve çabuk mü yapan EMLÂK YURDU'na müracaat etmekteğiniz menfaatli bîddir. Taksim Cümhuriyet meydanı Emlâk Han 10 No. E YURDU. Telefon: 44439.

KUŞ TÜYÜNDEN

Yastık, Yorgan, Yatak kullanmak hem kesene ve hem de sühatinize faydalıdır. **BİR KUŞTUYU YASTIK 1 LİRA**

Yastık yorganları da pek ucuzdur. Adres: İstanbul Çakmak Ömer Balı oğlu Kuş Tüyü Fabrikası. Telefon: 23027.

Beyoğlunda satış yeri: Beyoğlu Bursa Pazarı

İstanbul Vilâyeti Daire Müdürlüğünden:

- 1 — İdare mecmuasının Haziran 941 ayından başlamak üzere 1 gayesine kadar 12 aylık nüshasının şartnamesine göre basımı 16 941 gününden itibaren 21 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Mecmua en aşağı 3, en fazla 10 forma olacaktır. Lüzumu ek olarak 40 formaya kadar ayrı kitap halinde ilâve yapılacaktır. Malzeme bedelleri de mecmua formları gibi olacaktır.
- 3 — Her nüshanın baskı bedeli 3600 dür.
- 4 — İhale günü 7 temmuz 941 pazartesi günüdür.
- 5 — Taliplerin % 7,5 hesabı 197 Lira teminat akçesiyle ihale mal sandığına yatırmaları lâzımdır.
- 6 — Taliplerin ihale günü olan 7 temmuz 941 pazartesi günü sa vilâyet binasındaki eksiltme ve artırma komisyonuna ve şartname renmek için de her gün vilâyet daire müdürlüğüne müracaatları.

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:

- 1 — Bursa Su İşleri birinci şube müdürlüğü muntakası dahilinde caçay üzerinde bir regülâtör ile Kocaçay sağ sahil sulama kanalları yat ve inşaatı ve müvvevveler deresi ıslah işleri muhammen keşif vahidi fiat esası üzerinden «268907» Lira «87» kuruştur.
- 2 — Eksiltme 4/7/1941 tarihine rastlayan cuma günü saat 15 de rada su işleri reisliği binası içinde toplanan su eksiltme komisyonu da kapalı zarf usulüyle yapılacaktır.
- 3 — İstekliler, eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındır genel şartnamesi, umum su işleri fennî şartnamesi hususî ve fennî namerleri ve projeleri 13 Lira 44 kuruş mukabilinde su işleri reisli alabilirler.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin «14506» Lira «31» k muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az evvel ellerinde bulunan vesikaları «Birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâlet müracaat ederek bu işe mahsus olîhak üzere vesika almaları ve bu lîbraz etmeleri şarttır.
- 5 — Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye edemezler.
- 6 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saat saat evveline kadar su işleri reisliğine makbuz mukabilinde vermez zımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez.

(3300 -

Boğaziçi Lisesi Müdürlüğünden

Lise ve Orta okul talebesi için 16 Temmuzda başlayacak tatil ikmal kurslarına iştirak isteğinde bulunan talebe Pazartesi ve Perşembe günleri saat dokuzdan on ikiye kadar mektep idaresine müracaatla isimlerini kaydettiler. Lüzumu ilân olunur. Kayıt işi on Temmuz Perşembe günü saat ikiye kadar devam edecektir.

Yüksek Mimar Alınacak

Bağvekkâlet beden terbiyesi umum müdürlüğü talim ve terbiye ve daire inşaat işlerinde çalışmak ve ücreti 3656 sayılı teadül kanununa dairesinde tesbit edilmek üzere iki yüz on Lira kadro ücretli mimar yüksek mimar alınacaktır.

İhtisas mevkiî olan bu memuriyete talip olacakların aşağıdaki haiz bulunmaları lâzımdır.

I — Memurin kanunun 5 inci maddesindeki şartları haiz bulunmaları.

II — Beden terbiyesi inşaat ve tesisat tekniğine uygun proje bizzat çalışmış veya had spor şubelerinden birinde evveldenberli bulunmak suretile bu kabil tesisat ve inşaatki hususiyetlere dair malî sahibi olmak.

Yukarıda yazılı vasıfları haiz bulunan isteklilerin en geç 30/6/1941 hine kadar Ankara Yenîşehir İzmir caddesinde beden terbiyesi genel türliğüne bir istida ile müracaat etmeleri ve istidalarına aranılan haiz bulunduklarını ve şimdide kadar bulundukları işleri tesbit eden lari eklemeleri ilân olunur. (3575 -

ANBAR İNŞAATI

Toprak Mahsulleri Ofisinden:

- 1 — Mürşitpınar İstasyonunda yaptırılacak anbar, idare binası, mur lojmanı ve sair işler pazarlık usulüyle eksiltmeye çıkarılmış. Keşif bedeli 77097,76 «yetmiş yedi bin doksan yedi Lira yetmiş kuruştur.»
- 2 — İhale 30/6/1941 tarihinde saat 15 de Ankara'da Ofis umum müdürlüğü binasında yapılacaktır. Şartnameler 5 Lira mukabilinde umum müdürlükten ve Ofisin Diyarbakır ajansından temin edilebilir.
- 3 — Muvakkat teminat 5104,89 «beş bin yüz dört Lira seksen dokuz kuruştur.»
- 4 — Eksiltmeye girmek isteyenler ihale tarihinden nihayet üç evvel ofisten alacakları vesikayı teklif evrakı meyanına koymalarıdır.
- 5 — İşbu inşaatla muktezi yalnız 6 ve 8 m/m kutrunda 5 ton yuva betonarme demirle muhtelif boy ve kutturda 1 ton çivi bedeli mukabilinde «Eskişehir silosundan teslim» ofişçe müteahhide verilecektir. (3549) (5026)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedel, muvakkat teminat ve miktarlarıyla cinsleri alt olduğu listesi hisasında yazılı muhtelif kerestenin her liste muhteviyatı ayrı ayrı ihale edilmek üzere 8/7/1941 salı günü saat 15 den itibaren ve kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin listesi hisasında yazılı muvakkat teminat kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler iki Lira mukabilinde Ankara, İzmir, Eskişehir ve Hava paşa veznelerinde satılmaktadır.

Liste No. sı	Miktarı	Cins	Muhammen bedeli	Muvakkat Teminat
			L. K.	L.
1	6418.250 M3	Çam dilme	353.003, 75	17.870.
2	2522.400 M3	Çam kalas	133.732, 00	8.186.
3	3037.725 M3	Çam tahta	167.074, 87	9.603. (4924)

Muhammen bedeli (7350) Lira olan 30000 kilo karpit (14/7/1941) pazartesi günü saat (15) on beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki Komisyon tarafından kapalı zarf usulüyle satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (551) Lira (25) kuruşluk muvakkat teminat kanunun tayin ettiği vesikaları tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün saat (14) on dörde kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. Bu işe aid şartnameler komisyonca parasız olarak dağıtılmaktadır.